

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 9 (325), 17 maja 2023

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

TEMAT NUMERU

Urządzamy Wesołą

**Wymagajmy od polityków,
ale i od siebie**
Rozmowa z dr n. med. Anną
Prokop-Staszecką

**Park Bednarskiego
już otwarty!**
Zielone serce Podgórza

 Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

Krakowskie
Forum Kultury

XIII **Krakowskie**
Miniatury
Teatralne

17–23 lipca 2023 roku

Nowohuckie Centrum Kultury
al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków

KRAKOWSKIE FORUM KULTURY – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Więcej informacji na stronie krakowskieforum.pl

Miasto w liczbach

6,3

Tyle mln zł kosztowała rozbudowa ul. Fortecznej na odcinku od ul. Zakopiańskiej do ul. Zawiszy.

43

Tyle rekomendacji wypracowanych podczas Krakowskiego Panelu Transportowego jest wiążących dla Miasta.

17 825

Tyle miejsc przygotowano w rekrutacji do samorządowych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na rok szkolny 2023/2024.

10 000

W tylu gospodarstwach domowych zostaną przeprowadzone ankiety w ramach Kompleksowego Badania Ruchu 2023.

foto: Bogusław Świerczowski

W dobrym klimacie

Wiosna w tym roku coś nie bardzo chce się nam rozkręcić. A to przecież już połowa maja! Maj zawsze kojarzy się z bujną, rozkwitającą zielenią, słońcem i plenerowymi imprezami. Tych ostatnich w najbliższym czasie ma się odbyć całkiem sporo, więc tym bardziej oczekuję, że klimat zacznie wreszcie z nami współpracować.

No właśnie, klimat. W Krakowie nikt nie zapomina, jak ważne jest, by o niego dbać. Podkreśla to także miejska kampania „Kraków. Wszechświat możliwości” – wystarczy zerknąć na str. 12 i przekonać się, z jak wielu „zielonych” propozycji możemy skorzystać w najbliższym czasie. Wymienię

choćby Jadalny Kraków Fest, który zaplanowano na 20 maja w parku Jordana, czy trzydniowe Święto Rodziny Krakowskiej (26–28 maja), tym razem organizowane na zielonych przestrzeniach pod TAURON Areną Kraków. Na kolejnych stronach KRAKOWA.PL znajdą Państwo szczegóły dotyczące tych wydarzeń, na które już teraz serdecznie zapraszam!

A kto jeszcze nie był w odnowionym parku Bednarskiego, powinien się tam koniecznie wybrać! Relację z otwarcia zamieszczamy na str. 21, ale nic nie zastąpi wizyty w tym przepięknym, zielonym sercu Podgórze. Mam też nadzieję, że już wkrótce będziemy zapraszać do odwiedzin innego miejsca w samym centrum miasta, czyli Wesotej. Postanowiliśmy sprawdzić, na jakim etapie jest urządzenie tego terenu, i przybliżyć Państwu plany jego zagospodarowania. A dzieje się tam już całkiem sporo!

Licząc zatem, że wiosna przestanie płatać nam figle i przyniesie wyczekiwane słońce i przyjemną temperaturę, zapraszam do korzystania z miejskich zielonych propozycji.

Beata Klejbuk-Goździalska

 Kraków

Stawomir Mrożek, Andrzej Saramonowicz

Policja. Noc zatracenia

reżyseria: Andrzej Saramonowicz

 **Teatr
Bagatela**

26–28 maja

www.bagatela.pl

Spis treści

5. W skrócie
6. Dzieje się w Krakowie!

WESOŁA

8. Urządzamy Wesolą
11. Kultura dostępna i przystępna – rozmowa z Caroliną Pietyrą, dyrektorką Krakowskiego Biura Festiwalowego

MIASTO

12. Stawiamy na klimat, zielen i nowoczesność!
13. Co zostanie po igrzyskach?
14. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa
15. Po raz dwudziesty „z historią w tle”
15. Staw Płaszowski czeka na mieszkańców!
15. Planety tańcem poruszone
16. **KRAKÓW.PL dla dzieci**
19. Park Bednarskiego już otwarty!

KULTURA

20. Widziane z Krzysztoforów – felieton Ryszarda Kozika
21. Leć do CEL-u: po wiedzę i przełamanie lęku
22. Jubileusz pod znakiem bzu i muzyki
23. Trzy dni rodzinnego świętowania
24. Teatr dostępny dla każdego

DLA SENIORÓW

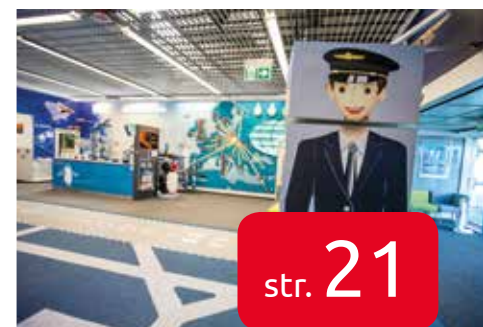
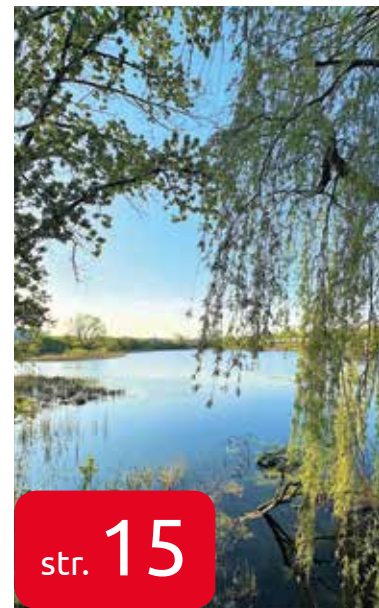
25. Kraków przyjazny seniorom – rozmowa z Anną Okońską-Walkowicz, pełnomocniczką prezydenta Krakowa ds. polityki senioralnej
26. Korowód Nowohucki wraca na ulice!

RADA MIASTA KRAKOWA

27. Wymagajmy od polityków, ale i od siebie – rozmowa z dr n. med. Anną Prokop-Staszeczką

HISTORIA

28. Czarodziejka z Krakowa – felieton Michała Kozioła
29. Kalendarium krakowskie
30. Ogłoszenia

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 341, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska
Zastępca red. naczelnej: Joanna Korta
Sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk
Współpracownicy: Michał Kozioł, Tadeusz Mordarski, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik, Aleksandra Mikolaszek, Iwona Gazda, Jan Machowski
Zdjęcia: Bogustaw Świerczowski, Jan Graczyński, Piotr Wojnarowski
Okładka: fot. Jan Graczyński
Projekt graficzny: Pro Art Studio
Korekta: Magdalena Kędziarska-Zaporowska
Skład i taniowanie: Pro Art Studio
Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o.
Nakład: 32 tys. egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do następných tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Dekerta 24, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4, w punktach sprzedaży biletów MPK oraz w krakowskich szpitalach, Centrum Handlowym M1, Galerii Bronowice, CH Serenada i siedzibach jednostek miejskich.

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, Królewska / al. Mickiewicza, al. Słowackiego / Prądnicza oraz pod Teatrem Bagatela i – w godzinach popołudniowych – na pętłach: Borek Fałęcki i Krowodrza Górka.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się: 31 maja 2023 r.

Jeśli maj, to tylko rowerowy!

Rowerowy Maj na trwałe zagościł w Krakowie. To już 6. edycja kampanii organizowanej we współpracy z Gminą Miasta Gdańska. Pod Wawelem do rowerowej rywalizacji zgłosiły się 54 przedszkola, 64 szkoły podstawowe, a także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3. Czy „pobijemy” ubiegłoroczną 34-procentową frekwencję rowerową? Wszystko w nogach prawie 36 tys. krakowskich uczniów i przedszkolaków.

Kampania promująca aktywne podróże, koordynowana przez Urząd Miasta Gdańska, potrwa do 31 maja. Zgłosiło się do niej 41 miast. Zasady są niezmiennie od lat. Kto przyjedzie do szkoły na rowerze, hulajnodze, rolnkach, wrotkach czy deskorolce, dostaje naklejkę, a klasa/grupa oraz szkoła otrzymuje punkt. Szkoły i przedszkola (w swoich kategoriach) rywalizują o tytuł najbardziej rowerowej placówki. Rywalizacja odbywa się na poziomie indywidualnym, klasowym i międzyszkolnym. Zwycięskie klasy i grupy mogą liczyć na atrakcyjne nagrody grupowe, a najlepsi uczniowie i przedszkolaki

otrzymają rowerowe upominki w postaci rękawic rowerowych, dzwonek i zestawów oświetlenia rowerowego.

Zachęcamy do odwiedzania strony kampanii: www.rowerowymaj.eu/krakow-2023. Znajdą tam Państwo nie tylko aktualizowane każdego dnia wyniki, ale także listę szkół biorących udział w akcji oraz wykaz 53 partnerów kampanii.

Kampania Rowerowy Maj jest jednym z działań projektu STARS Rowerem do Szkoły. Projekt STARS jest realizowany w Krakowie od 2013 r. Jego głównym założeniem jest promowanie dojazdów do szkoły rowerem zarówno uczniów, jak i ich rodziców i nauczycieli. (DN)

POCZUJ DOBRY KLIMAT w Krakowie

Wielopole

17a

Krakowskie Centrum Edukacji Klimatycznej

Stare Miasto

Konkursy teatralne

Dlaczego warto odwiedzić krakowskie teatry? A chociażby dlatego, że mamy dla Państwa kolejne bilety do zgarnięcia. Tym razem można wybrać się na spektakle: „Chicago” (Teatr VARIÉTÉ, 28 maja, godz. 17.00) oraz „Policja. Noc zatracenia” (Teatr Bagatela, 27 maja, godz. 19.15). Aby wziąć udział w konkursie, proszę napisać, w jakim stanie leży miasto Chicago, a także kto wyreżyserował wspomniany wyżej spektakl w Teatrze Bagatela.

Odpowiedzi prosimy wysłać do 22 maja na adres: redakcja@um.krakow.pl wraz z informacją: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. (PW)

Razem dla dzieci z Ukrainy

UNICEF i Miasto Kraków zapraszają do udziału w bezpłatnej akcji badań diagnostycznych dla dzieci z Ukrainy, prowadzonej w Szpitalu Specjalistycznym im. S. Żeromskiego SPZOZ w Krakowie.

Badania przeznaczone są dla dzieci, które przybyły do Polski po 24 lutego 2022 r. Diagnostyka obejmuje badania fizykalne wraz z badaniami biochemicznymi i serologicznymi krwi, skierowane do dzieci w wieku 0–18 lat, a także badania okulistyczne oraz pomiar stężenia tlenu azotu w wydychanym powietrzu (FeNO) u dzieci w wieku 7–18 lat. Będą z nich mogły skorzystać

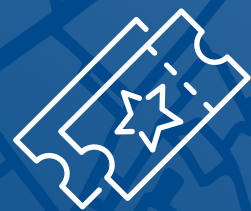
dzieci, których rodzice/ opiekunowie wyrażą zgodę na udział w akcji oraz które posiadają numer PESEL z rozszerzeniem UKR.

Szczegółowe informacje oraz zapisy pod numerem tel.: 12 622-96-12 w godz. 10.00–14.00. Można też zarejestrować się elektronicznie pod adresem: <https://zeromski-szpital.pl/badanie-przesiewowe-ukraina/> (badania fizykalne wraz z badaniami krwi) oraz e-mailowo: badaniaprzesiewowe@zeromski-szpital.pl (badania okulistyczne i FeNO).

Akcja jest w całości finansowana ze środków UNICEF. (JK)

Dzieje się w Krakowie

DZIEJE SIĘ

19 maja

19. Noc Muzeów

Inauguracja odbędzie się tym razem na Wawelu. Program obejmuje ekspozycje stałe i czasowe w kilkudziesięciu placówkach muzealnych i miejscach na co dzień niedostępnych dla zwiedzających.

19 maja

Bezpieczny maluch

W NCK w ramach Klubu Super Mama spotkanie z ratownikiem medycznym, który nauczy, jak powinna wyglądać pierwsza pomoc u niemowląt i małych dzieci.

19 maja–9 czerwca

Energia Wyobraźni

Maja Borowicz, Rafał Olbiński, Arkadiusz Dzielawski czy Tomasz Sętowski – prace wybitnych polskich artystów tworzących w nurcie surrealizmu i realizmu magicznego prezentuje Dworek Białoprądnicki.

25 maja

Poznajemy ogrody: Wiosna w pełni!

OK im. C.K. Norwida zaprasza na wycieczkę do Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie oraz Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygietzowie.
Zapisy do 22.05:
ekologia@okn.edu.

23–28 maja

Copernicus Festival 2023 – Kosmos

W Muzeum Inżynierii i Techniki jubileuszowa edycja festiwalu, która przybliży uczestnikom zagadnienia m.in. z dziedziny: kosmologii, psychologii i astrobiologii.

23–30 maja

16. Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie

Hasło tegorocznego festiwalu to Out of Space. Utwory m.in. z filmów „Avatar: Istota wody”, „Solaris” czy „E.T.” zabiorą nas w daleką podróż.

25 maja

Recital „Uliczka Piaf”

Na scenie NCK koncert w wykonaniu Jagi Wrońskiej, wokalistki i autorki piosenek, interpretującej utwory francuskiej piosenkarki Edith Piaf. Wystąpią: Jaga Wrońska, Konrad Mastyło, Wiesław Dziedziński.

26–28 maja

„Policja. Noc zatracenia”

W Tatrze Bagatela czarna komedia o pełnym absurdu kraju. Andrzej Saramonowicz potoczył słynną jednoaktówkę Sławomira Mrożka „Policja” z własnym tekstem „Noc zatracenia”.

27 maja

Lato nad Bagrami

Koncert zespołu Video, pokaz kuchni greckiej, a także warsztaty plenerowe, animacje i konkursy – zapraszamy na wydarzenia organizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa na rok 2022. Wstęp wolny.

Ruszyła rekrutacja do szkół ponadpodstawowych

Trwa rekrutacja do szkół ponadpodstawowych. W pierwszych klasach liceów, techników i branżowych szkół I stopnia prowadzonych przez Miasto Kraków jest więcej miejsc niż w ubiegłym roku – łącznie o ponad 650.

W roku szkolnym 2022/2023 w klasach ósmych szkół podstawowych kształci się 9265 uczniów, w tym 7698 uczniów w szkołach samorządowych (z tego 180 uczniów w szkołach specjalnych) oraz 1567 uczniów w szkołach niesamorządowych (z tego 20 uczniów w szkołach specjalnych). W liceach ogólnokształcących czeka na nich 5586 miejsc, w technikumach – 4154, a w branżowych szkołach I stopnia – 1063. Dodatkowo ofertę liceów wzmocnią od nowego roku szkolnego trzy placówki. Chodzi o XLV Liceum Ogólnokształcące, które od

1 września br. wejdzie w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. ks. Franciszka Błachnickiego 1, XLVI Liceum Ogólnokształcące, włączane do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6 przy ul. Dietla 70, oraz XLVII Liceum Ogólnokształcące, które ma zostać utworzone w ramach Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 na os. Szkolnym 18. Łącznie w nowych liceach przygotowano 240 miejsc dla pierwszoklasistów.

Rekrutacja odbywa się z wykorzystaniem systemu informatycznego, dostępnego na stronie: <https://krakow.e-omikron.pl/>. W jednym wniosku o przyjęcie można wskazać dowolną liczbę liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia prowadzonych przez Miasto Kraków, a w nich dowolną liczbę oddziałów klasy I. (JK)

Policjanci i strażnicy miejscy zapraszają na dzień otwarty

Planujesz służbę w policji i straży miejskiej? Interesujesz się tematyką bezpieczeństwa? Chcesz zobaczyć, jaki sprzęt mają policjanci i strażnicy? 18 maja Komenda Miejska Policji wraz ze Strażą Miejską Miasta Krakowa zaprasza na dzień otwarty.

Wydarzenie odbędzie się na dziedzińcu komendy przy ul. Siemiradzkiego 24, a jego współorganizatorem jest Miasto Kraków.

Na miejscu będzie można zapoznać się ze sprzętem wykorzystywanym na co dzień przez policjantów i strażników miejskich, porozmawiać o bezpieczeństwie, a także zapytać o warunki podjęcia służby i pracy w tych służbach.

Dzień otwarty jest adresowany przede wszystkim do uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy w najbliższym czasie będą decydować o swej drodze zawodowej. Na miejscu zobaczymy sprzęt strażników miejskich oraz policjantów: prewencji, ruchu drogowego, a także przewodników psów służbowych, policyjnych kontrterrorystów i funkcjonariuszy komisariatu drugiego. (ŁC)

Baśniowy konkurs

Teatr Groteska zaprasza w swoje progi, a my mamy do rozdania trzy podwójne zaproszenia na ich spektakl pod tytułem „Brzydkie kaczątko”. Dwa na 27 maja (sobota) o godz. 16.00 i jedno na 28 maja (niedziela) o godz. 11.00. Aby wziąć udział w konkursie, proszę napisać dokładną datę pierwszego wydania baśni „Brzydkie kaczątko” autorstwa Hansa Christiana Andersena. Odpowiedzi należy przesać do 22 maja na adres: redakcja@um.krakow.pl wraz z informacją: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. (PW)

 Kraków

Od 15 maja 2023 r.

ZMIANY W OBSZARZE PŁATNEGO PARKOWANIA

Najważniejsze informacje

ZMIANA OZNACZENIA SEKTORÓW

B20 → A20

B6 → A6

+ wydzielenie dodatkowego sektora **B30**

C5 → B5

C10 → B10

NOWE STAWKI ZA POSTÓJ W NICH

WYDŁUŻENIE CZASU NA OPŁACENIE POSTOJU Z 5 DO 7 MINUT

ZMIANY W ZAKRESIE OPŁATY DODATKOWEJ

Wzrost opłaty dodatkowej ze 150 zł do 250 zł. Kwota 150 zł pozostaje w przypadku dokonania płatności w terminie, który umożliwi jej zaksięgowanie na koncie ZDMK w ciągu 7 dni od wystawienia zawiadomienia.

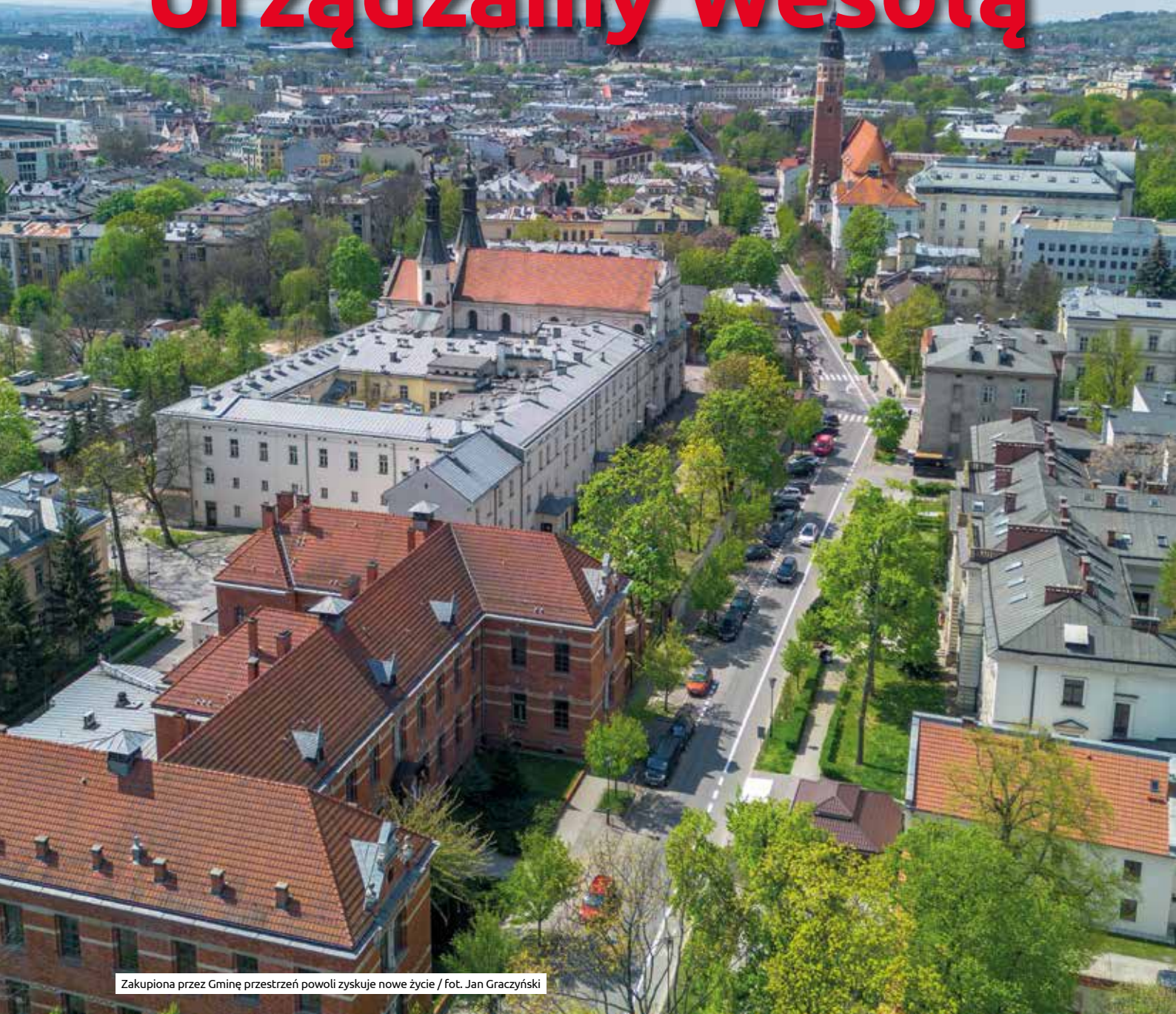
DODATKOWE DNI, W KTÓRYCH NALEŻY WNOSIĆ OPŁATY

- 6 stycznia
- 1 i 3 maja
- Boże Ciało
- 15 sierpnia
- 11 listopada

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
WWW.ZDMK.KRAKOW.PL

Urządzamy Wesotę

Zakupiona przez Gminę przestrzeń powoli zyskuje nowe życie / fot. Jan Graczyński

Tadeusz Mordarski

Biblioteka z nowoczesnymi czytelniami, centrum muzyki sakralnej, siedziby instytucji kultury – to tylko namiastka tego, co wkrótce powstanie na Wesotej. Do tego organizacja koncertów, wydarzeń i warsztatów. Zakupiona przez Gminę przestrzeń powoli zyskuje nowe życie. Obecnie trwa porządkowanie i urządzenie tego terenu.

Mowa o 9 ha między ulicami Kopernika i Grzegorzeczką, które są zabudowane 14 obiektami. – Rewitalizacja Wesotej to kompleksowe wyzwanie, zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej. Mamy do czynienia z zabytkowymi budynkami szpitalnymi, które wymagają niemałych nakładów inwestycyj-

nych, dużym terenem zielonym, sporymi oczekiwaniami nie tylko mieszkańców, ale także różnych grup aktywistów miejskich i dynamicznie zmieniającymi się warunkami społeczno-ekonomicznymi. Pandemia, wojna w Ukrainie, galopująca inflacja, kryzys gospodarczy. Każdy z nas odczuł te problemy na własnej skórze. Mimo to, krok po

kroku, robimy swoje. Porządkujemy teren, pracujemy nad wymianą starych sieci, mediów i przytączy na nowe i podpisujemy umowy z kolejnymi dzierżawcami – tłumaczy Jan Pamuła, prezes Agencji Rozwoju Miasta Krakowa.

Obecnie z 14 szpitalnych nieruchomości 10 ma już swoich gospodarzy. Mimo

to ciągle nie są one otwarte dla mieszkańców. – Wszystkich wstrzymują decyzje administracyjne. Większość to budynki zabytkowe, więc każda zmiana, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz, musi być uzgodniona najpierw z konserwatorem zabytków, a dopiero potem z Wydziałem Architektury. Na szczęście wojewódzki konserwator zabytków zaakceptował wreszcie projekty dotyczące budynków, w których będą działać KBF i Biblioteka Kraków, a także duża rodzinna restauracja. Kolejny etap to pozwolenia na budowę. Dopiero wtedy będziemy mogli ogłaszać przetargi na wykonanie prac w budynkach Czerwonej Chirurgii i dawnej Kliniki Lekarskiej. Prace remontowe trwają natomiast w budynku, w którym powstanie centrum szkoleniowe dla gastronomii – wlicza Jan Pamuła.

Miejsce spotkań z artystami

Kwestią szeroko rozumianej kultury na Wesolej zajmie się KBF. – Nie będzie to jednak tylko przestrzeń dla artystów, choć ich oczywiście także zapraszamy, bo wprowadzają pozytywny ferment. Ta dzielnica jest jednak tak duża, że na pewno każdy mieszkaniec Krakowa znajdzie coś dla siebie – mówi dyrektorka KBF Carolina Pietyra. [O szczegółach i koncepcji zagospodarowania terenu opowiada w wywiadzie na stronie 11 – dop. red.]. Część podległych jej pracowników już przeniosła się na Wesolą. Swoją tymczasową siedzibę, do czasu zakończenia budowy Krakowskiego Centrum Muzyki, znalazła tam również Capella Cracoviensis, która zaprasza mieszkańców na otwarte próby przed swoimi koncertami. – Po raz pierwszy od kilku lat publiczność będzie mogła spotykać się z artystami i uczestniczyć w próbach w miejscu ich pracy. Jest to tym bardziej cenne, że na przestrzeni lat wokół wydarzeń Capelli Cracoviensis utworzyła się społeczność, dla której koncerty to nie tylko imprezy muzyczne, ale również sposób na wspólne spędzanie czasu. Ważne jest, aby dla tego typu zjawisk instytucja mogła stwarzać warunki dalszego rozwoju i pozyskiwać nowych odbiorców. Niewątpliwie nowa siedziba ma duży potencjał dla takiej aktywności, stając się jednocześnie naturalnym pomostem do działalności w powstającym Centrum Muzyki – twierdzi Teresa Bałos, zastępca dyrektora Capelli Cracoviensis. Szczegółowe informacje na temat otwartych dla mieszkańców prób pojawią się na stronie: www.capellacracoviensis.pl.

Co dalej z kościołem?

Muzyka poważna zagości na Wesolej na stałe. W przygotowanej umowie dzierżawy kościoła pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Kopernika jest zapis dotyczący możliwości organizowania w nim koncertów. Zabytkową

Kwestią szeroko rozumianej kultury na Wesolej zajmie się KBF. – Nie będzie to jednak tylko przestrzeń dla artystów, choć ich oczywiście także zapraszamy, bo wprowadzają pozytywny ferment. Ta dzielnica jest jednak tak duża, że na pewno każdy mieszkaniec Krakowa znajdzie coś dla siebie – mówi dyrektorka KBF Carolina Pietyra. [O szczegółach i koncepcji zagospodarowania terenu opowiada w wywiadzie na stronie 11 – dop. red.]

Budynek przy Kopernika 21, tzw. czerwona chirurgia / Bogusław Świerzowski

świętynią, w której znajdowała się kapelania szpitalna i w której postugiwali misjonarze i jezuici, opiekuje się w tej chwili Bractwo Kapłańskie Świętego Piotra. – Mieszkańców, którzy martwili się o losy kościoła, pragnę uspokoić. Tak jak obiecał prezydent Krakowa, nadal będą mogli uczestniczyć w mszach świętych w dawnym kościele Karmelitów Bosych – informuje Jan Pamuła.

Ważny głos mieszkańców

Szef ARMK podkreśla, że spotka prowadzi wiele rozmów z potencjalnymi inwestorami, a każda propozycja analizowana jest pod kątem potrzeb mieszkańców. Ci bowiem mają duży wpływ na rozwój dzielnicy. Najpierw wypowiedzieli się w konsultacjach społecznych. Później powstał Zespół Konsultacyjny, w którego pracach mogą uczestniczyć nie tylko jego członkowie. – Bardzo zależy nam na tym, żeby to sami mieszkańcy współdecydowali o tym, jak będzie wyglądać ta przestrzeń. Choćby po samych posiedzeniach zespołu konsultacyjnego widać, że krakowianie aktywnie włączają się w nasze działania, zadają pytania i podsuwają ciekawe pomysły – mówi sekretarz zespołu Anna Sochacka z Wydziału Strategii, Planowania i Monitorowania Inwestycji. Więcej na temat prac zespołu można znaleźć na stronie: www.porozmawiajmywesolej.pl. Jednocześnie w Krakowie powstaje też Gminny Program Rewitalizacji, który obejmie m.in. Wesolą. W połowie maja odbędzie się tzw. Tydzień Rewitalizacji, a spotkanie dotyczące Grzegórzek i Wesolej zaplanowano na czwartek, 18 maja, w Kłosterze Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22 (ul. Zabłocie 22). – Zależy nam na tym, ►

► aby mieszkańcy przyszli na spotkanie i rozmawiali z nami o aktualnym stanie i wizji rozwoju tego obszaru. Aby podzieliли się wiedzą o problemach i potencjale tego miejsca oraz opowiedzieli, jak widzą ten obszar po rewitalizacji – mówi Magdalena Wiechniak z Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji. – Rewitalizacja to długofalowy proces, w którym chodzi przede wszystkim o ludzi i ich potrzeby. Jego istotą bowiem jest dążenie do rozwiązywania najważniejszych problemów lokalnej społeczności i jej ciągłego rozwoju. Bez aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w całym procesie rewitalizacji, nie tylko na obecnym etapie, Program pozostanie jedynie dokumentem – dodaje.

– Przykłady rewitalizacji dzielnic przemysłowych pokazują, że to zawsze długotrwały proces. Czasami warto się nie spieszyć, zwłaszcza że życie potrafi nas zaskoczyć. We współczesną historię Wesolej wpisały się przecież dwa Centra Pomocy Ukrainie i działalność organizacji pomocowych takich jak Zupa dla Ukrainy, Szafa Dobra czy Wolontariat 4. Peron. Nikt tego nie planował. Trzeba było jednak szybko odpowiedzieć na potrzeby chwili i cieszymy się, że współpracując z krakowskim MOPS-em i wolontariuszami, mogliśmy to zrobić. Teraz wróciliśmy

do dalszego planowania przyszłości Wesolej – podsumowuje Jan Pamuła. – Tworzymy to miejsce, pamiętając, że dobrze zaprojektowane otoczenie inspiruje. Nie od dziś wiadomo przecież, że ludzie kształtują miejską przestrzeń, ale potem to ona kształtuje ich.

grafika: archiwum ARMK, Iwona Gazda

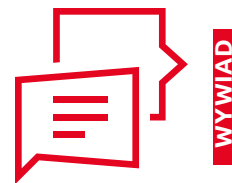
Oto lista budynków znajdujących się na Wesolej oraz plan ich zagospodarowania:

- Kopernika 19 A – w dawnej poszpitalnej aptece powstaje Apteka Designu.
- Kopernika 15, 15 A i 15 B – tu znajdzie się siedziba Biblioteki Kraków, przy czym przy Kopernika 15 B ma powstać nowoczesny pawilon konferencyjno-edukacyjny nawiązujący swoim wyglądem do palmiarni znajdującego się nieopodal Ogrodu Botanicznego.
- Kopernika 17 i 17A (Stara kuchnia) – do 30 czerwca br. budynki są jeszcze w posiadaniu Szpitala Uniwersyteckiego.
- Kopernika 19 – kościół Niepokalanego Poczęcia NMP
- Kopernika 19 (klasztor) – do 30 czerwca część budynku ma być zajmowana przez Szpital Uniwersytecki. Na I piętrze mieści się czasowa siedziba Capelli Cracoviensis, na parterze Biuro Inwestycji ARMK. Prowadzone są także rozmowy z innymi najemcami (branża artystyczna i medyczna).
- Kopernika 21 (Czerwona Chirurgia) – siedziba KBF na piętrze, na parterze przestrzeń dla NGO i mieszkańców.
- Kopernika 21B (Stara szwalnia) – budynek wynajmowany przez PLEYADEX 5, ma w nim powstać centrum szkoleniowe dla gastronomii.
- Kopernika 21A (Oddział kliniczny Psychiatrii SU) – budynek będzie zajmowany przez szpital do końca 2023 r.
- Kopernika 19A (Króliczarnia) – budynek jest zajmowany przez grupę obsługi technicznej ARMK.
- Kopernika 19E – prace rozbiórkowe mające na celu uporządkowanie terenu, na którym stał zniszczony, niezabytkowy budynek, w jakim mieściły się szpitalne warsztaty i garaże, zostały czasowo wstrzymane. Wojewoda z powodów formalnych (niepoinformowanie wszystkich stron) musi powtórzyć postępowanie dotyczące wydania zgody na ich prowadzenie.
- Grzegorzeczka 18 (dawna urologia) – najemca, spółka PLEJADES-6, prowadzi prace i uzgodnienia w celu otwarcia planowanej działalności gastronomicznej (kuchnia regionu).
- Śniadeckich 3 – umowy najmu budynku zawarte z Fundacją Internationaler Bund Polska („Szafa dobra” przeniesiona z Plazy) oraz Fundacją Kalina Kraków („Zupa dla Ukrainy” i „Wolontariat 4. Peron”), w ramach pomocy Ukrainie, zostały zakończone. Aktualnie budynek nie jest zagospodarowany, niemniej prowadzone są wstępne rozmowy z potencjalnymi inwestorami.
- Śniadeckich 5 – obiekt aktualnie nie jest zagospodarowany po opuszczeniu przez Centrum Pomocy Ukrainie. W części jest zajmowany przez fundację Unicorn. Prowadzone są wstępne rozmowy z potencjalnym inwestorem.

Carolina Pietyra

dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego, strateg i service designer. Specjalistka w zakresie zarządzania zmianą, budowania kultury organizacji, projektowania doświadczeń użytkowników i stosowania narzędzi marketingu cyfrowego. Współpracowała z wieloma instytucjami i firmami, wspierając ich rozwój. Bliskie są jej metodologie projektowania zorientowane na ludzi

Kultura dostępna i przystępna

Chcemy pokazać, że Wesola to miejsce na co dzień, a nie od święta – twierdzi Carolina Pietyra, dyrektorka KBF. W rozmowie z Tadeuszem Mordarskim zdradza plany na zagospodarowanie dzielnicy oraz mówi, dla kogo tworzona jest ta przestrzeń.

Czy na Wesotej czeka nas rewolucja?

Carolina Pietyra: Nie rewolucja, a ewolucja. KBF prowadzi tam działania „punktowe” już od zeszłego roku, m.in. odbył się piknik w ramach Wianków. W tym roku też tak będzie, ale wrzucamy kolejny bieg i rozpoczynamy działania długofalowe. W kwietniu na Wesotę przeprowadził się zespół kreatywny KBF oraz departament związany z komunikacją. Zrobiliśmy to, aby pracownicy mogli „poczuc” tę dzielnicę i wiedzieli, co organicznie z nią robić. Podkreślam słowo „organicznie”, bo w kontekście procesu rewitalizacyjnego jest ono bardzo ważne. Drugi element to otwarcie tzw. Apteki Designu. Chcemy dać przestrzeń do integracji designerów, której dotychczas w Krakowie nie udało się stworzyć. Planujemy tam także prowadzić warsztaty oraz organizować wydarzenia skupiające się wokół szeroko pojętego designu.

Trzeci element naszego działania ewolucyjnego na Wesotę to prowadzenie procesu partycypacyjnego. Jego celem jest integracja interesariuszy tak, aby rzeczywiście mogli mieć poczucie wspólnoty, która w tej dzielnicy składa się z wielu podmiotów: instytucji kultury, szpitali, szkoły podstawowej, uczelni wyższych oraz mieszkańców. Chodzi o to, abyśmy sobie nie przeszkadzali, ale żyli w harmonii na jednym obszarze.

Jaka jest więc Wesota Pani marzeń?

CP: To Wesota, która się przenika z poszanowaniem potrzeb każdego mieszkańca. Na przykład głęboko wierzę w to, że my, jako instytucje kultury, damy dużo naszym sąsiadom ze szpitala dziecięcego. Kiedyś, na studiach psychologicznych, miałam zajęcia w szpitalu w Prokocimiu, gdzie na oddział onkologii przychodzili artyści i dawali dzieciom chwilę wytchnienia poprzez muzykę. Do tej pory się wzruszam, gdy przypominam sobie te pełne emocji chwile. Takie rozweselenie tych, którzy nie mają łatwo, jest częścią Wesotej moich marzeń. Mieści się w niej także przestrzeń kreatywna, która stale się tworzy w bardzo różnych dziedzinach, nie tylko w tych,

którymi opiekuje się KBF. Chcemy stworzyć tygiel twórczy i kulturowy, dzięki któremu na nowo będziemy mogli zdefiniować nasze miasto. Poprzez ogrody społeczne chcemy też pokazać, że Wesota to miejsce na co dzień, a nie od święta. No i w końcu marzę, aby była to przestrzeń, w której codziennie możemy obcować z kulturą, doświadczać jej o każdej porze.

Czy to będzie elitarna dzielnica dla artystów czy przestrzeń, w której przeciętny Kowalski także znajdzie coś dla siebie?

CP: Nawiążę do dzielnicy kreatywnej w Marsylii, która proces rewitalizacyjny przechodzi już 30 lat. Przychodzą tam ludzie także z dzielnic zdegradowanych, aby uczestniczyć w kulturze na co dzień. Mogą albo wyrazić się twórczo, albo konsumować kulturę, która jest dostępna i przystępna. A zaraz obok nich tworzy się coś, co dla niektórych jest ekskluzywne w tym sensie, że nie jest inkluzyjne. Coś, co jest przyszłością. Ktoś lubi np. wiersze, a ktoś ich nie lubi. Ktoś lubi muzykę poważną, ktoś nie. Chcemy stworzyć przestrzeń, w której każdy będzie mógł się wyrazić.

Po co pani Teresa z Kleparza, która na co dzień sprzedaje marchewkę, albo pan Krzysztof, 68-letni takśówkarz, mają przyjść na Wesotę?

CP: Dziś mogą przyjść po to, aby nam podpowiedzieć, co zrobić, by Wesota była dla nich atrakcyjna. A później po to, aby miło spędzić czas wolny i uczestniczyć w kulturze, nie wychodząc ze swojej strefy komfortu. Może się okazać, że pani Teresa lubi garncarstwo i będzie przychodzić do pracowni otwartej dla mieszkańców. A pan Krzysztof przyprowadzi swojego wnuka na zajęcia dla niego przeznaczone. Obydwoje ze swoimi rodzinami mogą też przyjść na jakiś koncert lub piknik. Na Wesotę moich marzeń nie ma bowiem rzeczy, która byłaby niemożliwa do zrobienia, bo będzie ona oferować szerokie spektrum koncertów, wydarzeń i warsztatów.

HARMONOGRAM WYDARZEŃ
MAJ

20 maja

Jadalny Kraków Fest

Park Jordana

28 maja

Święto Rodziny Krakowskiej

TAURON Arena Kraków

CZERWIEC

1 czerwca – 31 sierpnia

Wystawa
EkoEksperymentarium

Park Zakrzówek

3 czerwca

Parkobus szlakiem
Jadalnego Krakowa

6–7 czerwca

Dzień Ochrony Środowiska

Park Jordana

25 czerwca

Rodzinny Rajd
w dobrym klimacie
LIPIEC

15 lipca

Parkobus szlakiem
Jadalnego Krakowa
SIERPIEŃ

13–20 sierpnia

Green Film Festival

Bulwary Wiślane

26 sierpnia

Parkobus szlakiem
Jadalnego Krakowa
WRZESIEŃ

2 września

Parkobus szlakiem
Jadalnego Krakowa

10 września

Rodzinny Rajd
w dobrym klimacie

17 września

Wielka Lekcja Ekologii

TAURON Arena Kraków

PAŹDZIERNIK

7 października

Dzień Otwarty Ekospalarni

Stawiamy na klimat, zieleń i nowoczesność!

Kamil Popiela

W maju, w ramach kampanii „Kraków. Wszczęświat możliwości”, pochylamy się nad tematem klimatu, zieleni i nowoczesności. Wszystko w duchu kopernikańskich wartości takich jak troska o środowisko i zaufanie do nauki. To postawy, które każdy mieszkaniec może praktykować na co dzień, by nasze miasto stało się jeszcze lepszym miejscem do życia.

Wiosna to najlepszy moment na podkreślenie, że Kraków jest idealnym miejscem do odpoczynku w zieleni, zapewnia wiele możliwości, by prowadzić zdrowy tryb życia, a także oferuje ekologiczny transport i zachęca do korzystania z czystej wody pitnej.

Trwająca odstona kampanii to wydarzenia dla mieszkańców w każdym wieku. 20 maja zaprosimy krakowian na Jadalny Kraków Fest w parku Jordana, zachęcający do rozwijania pasji ogrodniczych w mieście, w tym upraw roślin na balkonach bloków czy w przydomowych ogródkach.

W ciepłe, wiosenno-letnie miesiące będzie można przemierzać Kraków parkobusem szlakiem Jadalnego Krakowa, który zbierze chętnych mieszkańców w niezwykle miejsca: 3 czerwca na warsztaty fotograficzne oraz nordic walking na Krakowską Farmę Miejską, 15 lipca do ogródków działkowych „Wiśła” i lasu Mogińskiego, 26 sierpnia do Winnicy Srebrna Góra, a 2 września do ogrodu społecznego Salwator i lasu Mogińskiego.

Rodzinny klimat

Z kolei 23 maja w kinie Kijów odbędzie się Krakowska Akademia Klimatu – cykliczne wydarzenie dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych organizowane w ramach kampanii „Kraków w dobrym klimacie”. Tym razem uczniowie będą dyskutować o turystyce i ekologii. 28 maja zaprosimy mieszkańców w każdym wieku pod TAURON Arenę Kraków na Święto Rodziny Krakowskiej.

Nasze działania będą trwać dłużej. Od 1 czerwca do 31 sierpnia przy okazji odwiedzania nowego parku Zakrzówek będzie można zobaczyć wystawę Ekoeksperymentarium, od 6 do 7 czerwca wziąć udział w Dniu Ochrony Środowiska, a 25 czerwca wyruszyć na Rodzinny Rajd w dobrym klimacie.

Sierpień stoi pod znakiem kolejnej edycji Green Film Festivalu. Od 13 do 20 sierpnia krakowianie zostaną zaproszeni do udziału

20 maja zapraszamy do parku Jordana na Jadalny Kraków Fest / Fot. archiwum ZZM

w unikatowym w skali Polski wydarzeniu, które łączy ze sobą wysoki poziom artystyczny filmów, sztukę i edukację ekologiczną. 10 września ponownie ruszy Rodzinny Rajd w dobrym klimacie, a 17 września zaprosimy wszystkich na Wielką Lekcję Ekologii.

Kampania „Kraków. Wszczęświat możliwości” ma upowszechnić wiedzę o usługach, akcjach oraz programach społecznych dla krakowian, oferowanych przez Miasto. Są to nie tylko parki, skwery, parki kieszonkowe, ale i infrastruktura rowerowa, piesza i rekreacyjna. Zachęcamy też do zapoznania się z działalnością Krakowskiego Centrum Edukacji Klimatycznej (ul. Wielopole 17a) i Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza” (al. Żubrowa 15). Więcej informacji można znaleźć w przewodniku „Kraków 2023. Instrukcja obsługi”.

Niemal w całym mieście trwają lub już się zakończyły prace związane z budową lub modernizacją infrastruktury transportowej / fot. Jan Graczyński

Co zostanie po igrzyskach?

Tadeusz Mordarski

Ponad pół miliarda złotych – tyle pieniędzy dostało nasze miasto na inwestycje związane z organizacją Igrzysk Europejskich, które w drugiej połowie czerwca odbędą się w Krakowie i Małopolsce. To gigantyczne środki z budżetu centralnego, które Gmina przeznaczyła na budowę i remonty infrastruktury transportowej oraz renowację obiektów sportowych.

Niemal w całym mieście trwają lub już się zakończyły prace związane z budową lub modernizacją infrastruktury transportowej. – To inwestycje, które z nami zostaną na długie lata. Igrzyska były bardzo dobrym pretekstem do tego, aby poprawić naszą infrastrukturę: nawierzchnię dróg, chodniki, ścieżki rowerowe w wielu częściach miasta, zarówno w centrum, jak i na obrzeżach. Pieniądze z budżetu centralnego i ściśle określone terminy znacznie przyspieszyły proces inwestycyjny – mówi Andrzej Kulig. Wiceprezydent Krakowa podkreśla, że remonty były możliwe właśnie dzięki środkom zewnętrznym, pozyskanym przez Gminę.

Łącznie Miasto dostało ponad pół miliarda złotych. Na inwestycje sportowe poszło ok. 130 mln zł. Pozostałe pieniądze zostały przeznaczone na infrastrukturę transportową. – Przeprowadziliśmy długo wyczekiwane remonty dróg i chodników. Skorzystają na tym wszyscy: piesi, kierowcy i rowerzyści, czyli de facto każdy mieszkaniec miasta – zaznacza wiceprezydent Kulig.

Inwestycje infrastrukturalne

Wśród zakończonych inwestycji drogowych są już m.in. rozbudowy ulic: Igotomskiej, Łokietka, Wróbelki oraz Czerwone Maki wraz z budową chodnika od ul. Lubostroń do skrzyżowania z ul. Bobrzyńskiego / Bunscha. Przebudowano także ulice: Fatimską, Glinik i Forteczną oraz zmodernizowano torowisko tramwajowe w ciągu al. Jana Pawła II od pl. Centralnego do ul. Ptaszyckiego i dalej do ul. Bardosa wraz z przebudową sieci trakcyjnej oraz odwodnieniem i przebudową kolidującej infrastruktury.

Trwające inwestycje drogowe to m.in. przebudowy ul. Królowej Jadwigi i rozbudowy ul. Ważewskiego oraz al. 29 Listopada. – Bardzo ważna jest dla nas także modernizacja torowisk tramwajowych, w tym budowa linii tramwajowej z Krowodrzy Górki do Górki Narodowej wraz z budową dwupoziomowego skrzyżowania w ciągu ul. Opolskiej – dodaje Andrzej Kulig. Z kolei w programie budowy

ścieżek rowerowych dofinansowanie zyskały droga wzdłuż ul. Bunscha oraz droga dla rowerów na odcinku ul. Stojałowskiego. Trwają też prace przy budowie układu komunikacyjnego dla obsługi Szpitala Uniwersyteckiego w Prokocimiu oraz kładki pieszo-rowerowej Grzegórzki-Zabłocie.

Inwestycje sportowe

Wśród tych inwestycji najwięcej emocji budzi modernizacja stadionu przy Reymonta. Przeznaczono na nią ok. 100 mln zł. – Musieliśmy zainwestować w stadion Wisły, aby nie uległ degradacji, lecz podnosił swoją jakość. Niezbędne były prace związane z bezpieczeństwem, czyli: modernizacja systemów przeciwpożarowych, oświetlenia ewakuacyjnego, dźwiękowego systemu ostrzegawczego czy wymiana czujek przeciwpożarowych oraz prace związane z komfortem pobytu na stadionie, czyli: modernizacja centrali wentylacyjnych, napowietrzanie klatek schodowych, przewietrzenie korytarzy czy wymiana okablowania. Inwestycje w bezpieczeństwo i komfort były niezbędne i nie powinniśmy na nich oszczędzać – tłumaczy zastępca prezydenta Krakowa. – Remont obejmuje też modernizację fasady, wymianę okien i drzwi. Zmiany te spowodują, że stadion będzie energooszczędny – dodaje Michał Sobolewski z Zarządu Infrastruktury Sportowej.

Miasto zainwestowało także w boisko do koszykówki 3x3 przy Hali 100-lecia KS Cracovia. – Ta infrastruktura będzie wykorzystywana podczas innych wydarzeń sportowych, już po zakończeniu Igrzysk Europejskich – zapewnia Michał Sobolewski. Podobnie zresztą będzie z torem kajakarstwa górskiego OSiR Kolna. – Przeprowadzamy nie tylko remont samego toru, ale także modernizujemy budynek internatu/hotelu. Po wykonaniu planowanych prac obiekt będzie bardziej energooszczędny, co zmniejszy koszty użytkowania. Sam tor będzie nowocześniejszy, co umożliwi rozgrywanie w Krakowie imprez najwyższej światowej rangi – tłumaczy przedstawiciel ZIS. 🇵🇱

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

23 kwietnia

- Ceremonia otwarcia 20. Cracovia Maratonu, Rynek Główny

26 kwietnia

- Wizyta przedstawicieli firmy Stadler Rail AG, na czele z Peterem Spuhlerem – właścicielem i przewodniczącym rady nadzorczej firmy Stadler
- Spotkanie z wicemarszałkiem Sejmu RP Włodzimierzem Czarzastym wraz z parlamentarzystami

27 kwietnia

- Piknik Retro – otwarcie po rewitalizacji parku im. Wojciecha Bednarskiego

6 maja

- Gala zamknięcia 16. Festiwalu Mastercard OFF CAMERA, Centrum Kongresowe ICE Kraków, ul. Konopnickiej

8 maja

- Wręczenie nagród dziennikarskich „Gruszki”, Klub Dziennikarzy pod Gruszką, ul. Szczepańska
- Kapituła Nagrody Bezpieczny Kraków

11 maja

- Jubileusz 30-lecia wymiany uczniowskiej ze szkołą Deutsche Blindenstudienanstalt, Sala Obrad RMK
- Prezentacja Miejskiego Magazynu Przeciwpowodziowego, ul. Siwka
- Podpisanie umowy z firmą Shell na przekazanie laptopów dla ofiar wojny oraz briefing, hol prezydencki

27
kwietnia

fol. Bogusław Świerzowski

 Kraków

O
K
N
N
A

**TEATR
GROTESKA**

REŻYSERIA:
Denys Lemaikin
Tatiana Nikolaeva
Lech Walicki

POMYSŁ INSCENIZACYJNY:
Lech Walicki

SCENOGRAFIA I KOSTIUMY:
Anna Sekuła

MUZYKA:
Franciszek Lis

CHOREOGRAFIA:
Eryk Makohon

PREMIERA 20.05.2023 r.

Warto wybrać się na spacer nad Staw Płaszowski / fot. archiwum ZZM

Staw Płaszowski czeka na mieszkańców!

Zlokalizowany w Dzielnicy XIII – pomiędzy ulicami Wodną, Krzywda i Powstańców Wielkopolskich – staw jest jednym z największych sztucznych zbiorników wodnych w Krakowie.

Przez ostatnie 14 miesięcy jego otoczenie zyskało nowy wygląd, zachowując naturalny i niepowtarzalny charakter miejsca. W ramach przeprowadzonych prac teren uporządkowano, by podkreślić jego walory krajobrazowe.

Nad stawem pojawiły się ścieżki spacerowe, dostępne również dla osób poruszających się na wózku lub matek z dziećmi. Alejki kierują odwiedzających na tarasy widokowo-rekreacyjne, z których rozciąga się panorama na cały Staw Płaszowski.

Na jednym z tarasów zamontowano stoły piknikowe oraz kamienne siedziska. Nieco dalej pojawiły się okazałe huśtawki oraz duży drewniany plac zabaw. Na najmłodszych czeka też naturalny tor przeszkód, na którym wzniesienia, drewniane pieńki i wiklinowy szałas posłużą niejednej zabawie, a amatorzy aktywności

fizycznych odkryją drewniane urządzenia sprawnościowe.

Nie mogło również zabraknąć nasadzeń zieleni. Na nowy układ kompozycyjny składają się swobodne grupy drzew i krzewów, skomponowane głównie z gatunków rodzimych odpowiednich dla rozpoznanych siedlisk. Nowa roślinność stanowi uzupełnienie już istniejącej. Pojawiły się m.in. klony czerwone, głogi jednoszyjkowe, czeremchy pospolite, olsze czarne, graby pospolite, brzozy brodawkowate oraz liczne krzewy: róże pospolite, derenie świdwa, berberysy pospolite, wierzby purpurowe „Nana”, irgi poziome czy trzmieliny pospolite. W przestrzeni posadzono też pnącza, natomiast w naturalną roślinność szuwarową w strefie nadwodnej nie było żadnej ingerencji.

Projekt zakładał stworzenie klarownej kompozycji parku, odpowiadającej na potrzeby mieszkańców, miłośników terenu, a także wszystkich poszukujących dogodnego miejsca do wypoczynku i rekreacji!

Projekt realizowany w ramach budżetu obywatelskiego. (SG-Z)

Po raz dwudziesty „z historią w tle”

Weekend 22–23 kwietnia Kraków po raz kolejny stał się polską stolicą biegania. Za sprawą jubileuszowego 20. Cracovia Maratonu ulicami naszego miasta, „z historią w tle”, pobiegło ponad 5 tys. biegaczy z 45 krajów całego świata. Dzień wcześniej niemal 4 tys. osób rywalizowało w imprezach towarzyszących: 16. Mini Cracovia Maratonie im. Piotra Gładkiego, Cracovia Maratonie na Rolkach oraz Igrzyskowym Biegu Nocnym na 10 km.

Na całym świecie – w Barcelonie, Berlinie, Pradze, Nowym Jorku czy Tokio – mieszkańcy kibicują biegaczom, dostrzegając ogromne wartości wizerunkowe, promocyjne i prosportowe organizowanych maratonów. Jak podkreślają uczestnicy tych wydarzeń: „Biegacz kroczący przez miasto z zawieszonym na szyi medalem otrzymuje brawa, jest podziwiany, a czasem zapraszany na piwo”. Coraz wyraźniej ta tendencja jest widoczna także w Krakowie. Na trasach krakowskich biegów po raz kolejny było głośno i radośnie, a Rynek Główny wręcz pękał w szwach.

Cracovia Maraton to wielkie święto biegania i propagowanie zdrowego trybu życia, ale też promocja miasta. Ekwiwalent reklamowy (AVE) z maratońskiego tygodnia to ponad 5 mln. zł. Przekazy medialne o krakowskich wydarzeniach osiągnęły łącznie poziom 74 mln odbiorców. Wielu z biegaczy przyjechało do stolicy Małopolski nie tylko startować, ale też zwiedzać, korzystać z noclegów, restauracji, muzeów. Kolejną edycję Cracovia Maratonu zaplanowano na 21 kwietnia 2024 r. Już teraz zapraszamy! (MS)

Planety tańcem poruszone

Premierowy spektakl Baletu Cracovia Danza „Planety tańcem poruszone” jest nietypową opowieścią, gdyż rewolucyjne dzieło Kopernika zostało przetłóżone na język tańca. Premierę spektaklu przygotowanego z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika zaplanowano na 24 maja w krakowskim Teatrze VARIÉTÉ.

„Planety tańcem poruszone” nawiązują do teorii astronomicznych, świata kosmosu, a także działalności Kopernika. – Pokażemy na scenie ponadczasową wizję

kosmosu prezentującą poruszanie się planet. W spektaklu nie zabraknie też postaci alegorycznych, takich jak: Astronomia, Słońce, Księżyc oraz planety Układu Słonecznego, a także postaci Mikołaja Kopernika – mówi Romana Agnel, reżyserka spektaklu, dyrektorka Cracovia Danza.

Widowisko rozpocznie się wizją kosmosu według rozważań Mikołaja Kopernika, który wie, że świat urządzone jest inaczej, niż wszyscy sądzą. Układy choreograficzne zilustrują przemianę wizji świata

z geocentrycznej w heliocentryczną. Ponadto wystawione zostaną oryginalne choreografie z XVI w., odnoszące się do tematyki planet, jak np. „Ardenne Sole” lub „Chiara Stella”. – W finale natomiast tematykę planet i astronomii pokażemy w estetyce tańca barokowego. Alegoryczny świat kosmosu zaprezentujemy na podstawie znanych baletów do muzyki Lully’ego ze słynną „Chaconne de Phaëton” i tańcem słońca z „Baletu nocy” – mówi Romana Agnel.

Zgodnie z tradycją premiera jest prezentem Baletu dla mieszkańców Krakowa. Darmowe wejściówki będą do odbioru w Punktach InfoKraków (ul. Jana 2, ul. Szpitalna 25 i Pawilon Wyspiańskiego). (AM-S)

KRAKÓW.PL

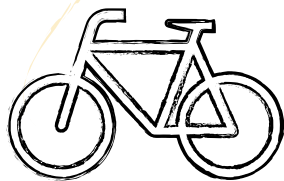
mini

CZEŚĆ! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! AHOJ!

Nie mogę się już doczekać Święta Rodziny Krakowskiej! W zeszłym roku nie dotarłem na finałową imprezę pod hasłem „Rodzina to drużyna”, ale w tym roku stawimy się całym naszym smoczym klanem. Święto potrwa aż trzy dni! Od 26 maja w całym mieście odbywać się będą przeróżne rodzinne aktywności: pikniki, miejskie gry, wycieczki, konkursy, warsztaty, wystawy, a wszystko zakończy się 28 maja wielką imprezą przy TAURON Arenie Kraków. Wpadamy tam czasem ze Smokiem Wawelskim na piknik na trawie, jest to bowiem bardzo atrakcyjne i zielone miejsce na mapie miasta. Słyszałem, że podczas finału Święta Rodziny Krakowskiej będzie można skorzystać z porad lekarskich, co mnie bardzo cieszy, bo strzyka mnie coś w skrzydełku. Ciekawe, czy będzie tam smoczy ortopeda, zwany potocznie w naszej krainie smokopedą. A jak już wspomniałem o zielonych terenach, to mam dla was świetną wiadomość – park im. Wojciecha Bednarskiego jest po remoncie ponownie dostępny dla mieszkańców!

REBUS

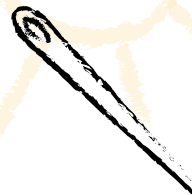
Rozwiążcie rebus.

~~WER~~

~~WON~~

~~GLA~~

~~TKA~~

HASŁO: _____

ZACZYTANY KRAKÓW

Te opowieści was zachwycą!

Czy zastanawialiście się kiedyś, czym jest sztuka, skąd się wzięła i kiedy powstała? A może zachodziecie w głowę, w jaki sposób i w jakich okolicznościach ujrzały światło dzienne najstynniejsze malowidła, rzeźby czy mozaiki? Jeśli tak, to zajrzyjcie do niezwyklej książki „Gwiazdzista noc Vincenta i inne opowieści” Michaela Birda. Autor zabiera nas we wspaniałą i fascynującą podróż przez świat dzieł stworzonych przez

niezwykłych ludzi. Będziemy obserwatorami powstawania dzieł sztuki. Dotrzemy do najodleglejszych zakątków świata. Tekst i ilustracje stanowią piękną całość, z której można czerpać garściami. Zachęcam, by zapoznać się z dziełami ludzkich umysłów i rąk.

Michael Bird, „Gwiazdzista noc Vincenta i inne opowieści”, Nasza Księgarnia, Warszawa 2017

Biblioteka
Kraków

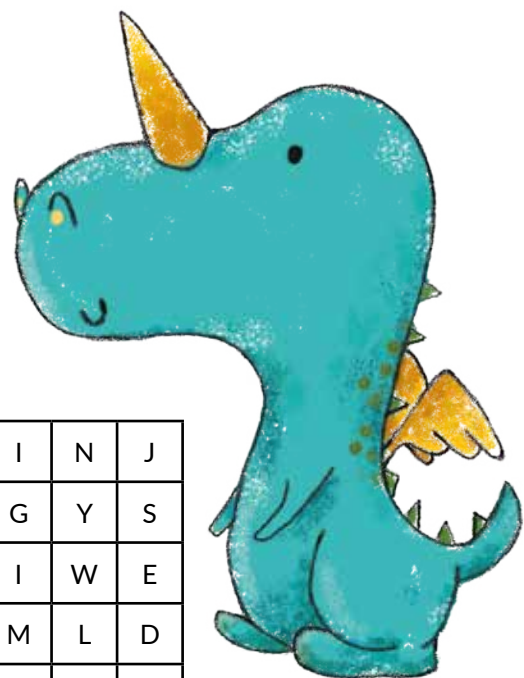

WYKREŚLANKA

Rozwiążcie rodzinną krzyżówkę. Odnajdźcie w wykreślanke nazwy krakowskich parków:

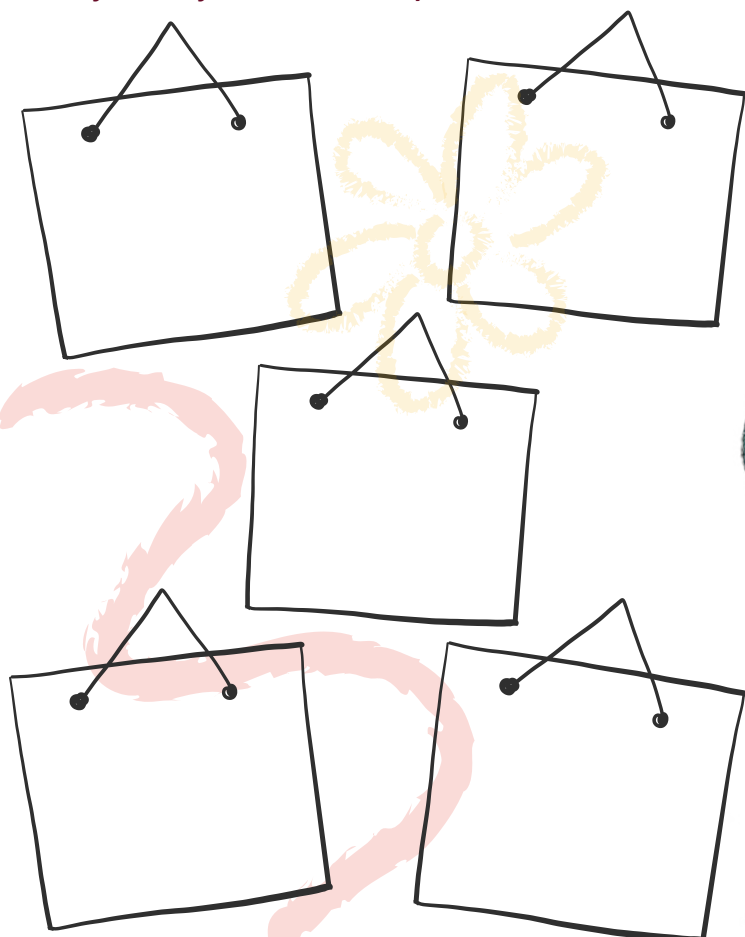
Dąbie, Kleparski, Krowoderski, Młynówka Królewska, Decjusza, Dębnicki, Kurdwanów, Wiśniowy Sad.

K	R	A	G	I	K	L	E	P	A	R	S	K	I	I	N	J
L	A	W	D	T	U	L	I	R	K	B	A	Z	E	G	Y	S
A	Y	K	Ę	K	R	O	W	O	D	E	R	S	K	I	W	E
S	F	I	B	U	D	E	C	J	U	S	Z	A	H	M	L	D
M	Ł	Y	N	Ó	W	K	A	K	R	Ó	L	E	W	S	K	A
A	B	Z	I	T	A	K	N	T	A	N	A	B	L	A	N	J
T	U	K	C	H	N	I	B	U	T	Z	J	E	M	F	I	Z
B	U	R	K	A	Ó	W	I	Ś	N	I	O	W	Y	S	A	D
D	Ą	B	I	E	W	I	J	D	Y	H	M	S	W	L	F	E

SMACZNEGO!

Ja codziennie jem 5 porcji warzyw i owoców – wy też powinniście! Stwórzcie smaczną galerię i narysujcie swoje ulubione warzywa i owoce.

JUŻ WIEM!

Styszeliście o „Jadalnym Krakowie”? Ależ mi się spodobała ta nazwa! To projekt Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie, który propaguje miejskie ogrodnictwo i rolnictwo. Gdy latami nad miastem, obserwuję, że coraz więcej osób uprawia warzywa i owoce w ogródkach przydomowych i na balkonach. Zaskoczyło mnie też, że tak dużo terenów rolniczych leży w obrębie miasta, choć w sumie to nie powinienem się dziwić, bo przecież Kraków ma wiejskie korzenie. Wiele terenów rolniczych zostało wchłoniętych przez miasto na przełomie XIX i XX wieku. Swoją drogą, smocza ciocia poczęstowała mnie ostatnio pysznym chlebem prądnickim, który wypieka się w Krakowie już od ponad 500 lat! To nie jest zwykłe pieczywo – do jego produkcji używa się nie tylko mąki (żytniej i pszennej), ale również gotowanych ziemniaków, otrąb żytnich i świeżych drożdży. Koniecznie musicie kiedyś spróbować. Zastanawialiśmy się też ze Smokiem Wawelskim, czy nie zacząć uprawiać głąbika krakowskiego, popularnego dawnymi czasy warzywa. Najlepiej smakował po ukiszeniu. Może czas na jego powrót na krakowskie stoły?

Opracowanie: Anna Machacz
Projekt graficzny i ilustracje: Elżbieta Dias Wituła

 Kraków

klimat.krakow.pl

**ChrońMY
zielen**

Przy odnawianiu parku korzystano z archiwalnych materiałów, by utrzymać jego historyczny charakter / fot. archiwum ZZM

Park Bednarskiego już otwarty!

Żaneta Kotodziej

Na otwarciu parku im. Wojciecha Bednarskiego spotkaliśmy się 27 kwietnia. Wystuchaliśmy koncertu na żywo w altanie, rozdaliśmy nasiona na łąki kwietne, posadziliśmy pamiątkowe drzewo – tulipanowca. Uczniowie szkoły gastronomicznej przygotowali przekąski. Nie zabrakło również wystawy malarskiej! Frekwencja była niesamowita, a atmosfera – fenomenalna!

Projekt inwestycji „Rewaloryzacja parku im. Wojciecha Bednarskiego w Krakowie” zakładał przywrócenie jego historycznego charakteru na podstawie materiałów archiwalnych oraz uzyskanych wytycznych konserwatorskich. Uporządkowano zielen, zachowując istniejące starodrzewie, oraz wprowadzono obiekty zgodne z historycznym założeniem parkowym.

Zieleń

Zieleń w parku zaprojektowano, opierając się na sporządzonych analizach historycznych oraz kompozycyjnych. Głównym założeniem projektowym było wyselekcjonowanie

roślinności odpowiadającej charakterowi parku z zastosowaniem rodzimych gatunków właściwych dla założenia naturalistycznych. Zaprojektowany drzewostan, w którego skład wchodzi gatunki zgodne z pierwotnym założeniem parku, stanowi jedynie uzupełnienie istniejącego zadrzewienia. W parku zostało posadzonych ponad 50 sztuk drzew, m.in. klony pospolite, kasztanowce, buki pospolite oraz lipy. Nie zabrakło również zieleni niższej, pojawiło się 7 tys. krzewów, 90 tys. bylin oraz 28 tys. roślin cebulowych. Oko odwiedzających ucieszą m.in. długo kwitnące barwniki, paprocie, urokliwe parzydła leśne, bodziszki o dostojnych kwiatach, pachnące

konwalie, różnokolorowe krokusy, lilaki oraz niezwykle odporna na warunki pogodowe wyjątkowa śnieguliczka. Dla najmniejszych mieszkańców parku przygotowano specjalne schronienia: domki dla jeży oraz budki dla ptaków, nietoperzy i wiewiórek.

Co nowego?

Plac zabaw zlokalizowano pomiędzy węgłbniem i polaną. Został podzielony na dwie części: dla dzieci starszych i młodszych. Łącznikiem dla nich jest drewniana ścieżka dydaktyczna, wzdłuż której znaleźć można elementy nawiązujące do legendy o Panu Twardowskim. Po prawej stronie, między drzewami, ukryta została huśtawka typu bocianie gniazdo, a po lewej stronie mamy przestrzeń dla starszych dzieci z zestawem wież, mostów oraz zjeżdżalni. W oddalonej części placu zabaw, po drugiej stronie ścieżki, pod drzewami usytuowano urządzenia przeznaczone dla najmłodszych, m.in. piaskownicę w kształcie księżycy i koguta Pana Twardowskiego. Po intensywnych aktywnościach odpoczynek zapewnią ławki parkowe. Zaprojektowane urządzenia wykonane są głównie z materiałów naturalnych tak, aby idealnie komponowały się z otoczeniem zabytkowego parku.

W domku ogrodnika mieści się toaleta publiczna wraz z pomieszczeniem dla mamy z dzieckiem. Wyjątkową ozdobą nowego budynku będą róże pnące się po zaprojektowanych na jego narożnikach podporach.

Z kolei w miejscu dawnej platformy widokowej stanęła historyczna altana – nad schodami prowadzącymi z pl. Niepodległości. Obiekt nawiązuje do formy altany, która mieściła się kiedyś w „szkole Twardowskiego”.

Siłownię „pod chmurką” przygotowano zarówno z myślą o aktywnych użytkownikach, jak i osobach zaczynających przygodę ze sportem. Drabinka, biegacz, wioślarz – to elementy, których nie mogło zabraknąć w tym miejscu.

Jeśli jeszcze nie odwiedziliście zrewitalizowanego parku Bednarskiego, serdecznie zapraszamy do wizyty w tym wyjątkowym miejscu – sercu Podgórza i jednym z ulubionych parków krakowian.

Cóż to było za otwarcie! / fot. Bogusław Świerzowski

fot. Jan Graczyński

Ryszard Kozik
z urodzenia i zamieszkania nowohucianin,
były dziennikarz „Gazety Wyborczej”,
pracownik Muzeum Krakowa

Widziane z Krzysztoforów

Zakopane, Zakopane, czyli jak zostałem śladem noblistki

Czy wiedzą Państwo, że niedawno zostałem „nowohuckim śladem Wisławy Szymborskiej”? Najpierw powiedziała mi o tym przez telefon roześmiana siostra. Ktoś wrzucił na facebookową grupę odcinek Nowohuckiej Kroniki Filmowej. Była w niej opowieść o nowohuckim spacerze śladami pani Wisławy.

Potem napisała do mnie Anna Hojwa, która spacer prowadziła. „Dzień dobry, wspominam Pana w swoim spacerze. Mam nadzieję, że się Pan nie gniewa”. „...jako nowohucki ślad Wisławy? Rozbawiło mnie to, gdy o tym usłyszałem” – odpisałem. „Jak to pierwszy raz zobaczyłam na pana profilu, od razu zapisałam i opowiadam przy tragedii sztokholmskiej” – dodała.

Śladem Wisławy Szymborskiej, której rok właśnie świętujemy, zostałem zaś w sposób następujący...

Pędem do Zakopanego

Był 3 października 1996 r. Trwało oczekiwanie na ogłoszenie nazwiska laureata/laureatki Literackiej Nagrody Nobla. I nagle telefon z potwierdzoną informacją: Nobla dostanie Szymborska, która jest właśnie w Domu Pracy Twórczej w Zakopanem. Trzeba jechać. I to szybko!

Wsiadliśmy do auta w trójkę: z fotografem Adamem Golcem i Januszem Filckiem, naszym kierownikiem administracyjnym z przeszłością wyścigową. Nie pamiętam, żebym kiedyś wcześniej lub później dojechał tak szybko do Zakopanego. Jeszcze zdążyliśmy po drodze kupić wielki bukiet czerwonych róż.

A potem wszystko działo się jeszcze szybciej. W pamięć zapadła mi kompletnie wszystkim zaskoczona pani Wisława otoczona grupą przyjaciół, którzy od początku starali się ją chronić. I pamiętny gest, który Adam uwiecznił na chyba najbardziej charakterystycznej fotografii z tej zaimprovizowanej konferencji prasowej, gdy pani Wisława uderza się dłonią w czoło.

Wśród zdjęć Adama jest i takie, na którym stoję w tle, trzymając wspomniany bukiet. Miłe to wspomnienie, no i dzięki niemu stałem się nowohuckim śladem pani Wisławy, bo przecież mieszkam przy pl. Centralnym.

Wywiad z kartki

Mam jeszcze jedno miłe wspomnienie związane z panią Wisławą, a konkretnie z wywiadem z nią. Nie pamiętam, czy było to przed Noblem, czy po Noblu. W każdym razie mieszkała jeszcze w swoim starym mieszkaniu, a nie tym kupionym już po otrzymaniu nagrody. Zabiegałem o tę rozmowę z pół roku, przygotowałem się starannie, a w drzwiach zostałem przywitany przez poetkę uroczym uśmiechem, kartką napisaną na maszynie i informacją, że ona w sumie spisała to, co chciałaby powiedzieć, i że może udałoby się nam dopasować do tego moje pytania...

Na szczęście udało się umieścić w wywiadzie i to, na czym zależało pani Wisławie, i to, o co chciałem spytać. A najbardziej ujmujące było to, że ją tak naprawdę najbardziej interesowała rozmowa o mnie i moim życiu.

***

Patrzę na wydane przez Znak w setną rocznicę urodzin Wisławy Szymborskiej (a raczej lekko przed, bo rocznica

przypada 2 lipca) „Wiersze wszystkie”. Zebrano w nim naprawdę wszystkie jej utwory poetyckie, także te socrealistyczne, których w ostatnich latach życia nie chciała wznawiać. Trzymając w ręce ten potężny tom, nie mogę się nadziwić, że poetka pozostawiła po sobie aż tak obszerny dorobek. Opowiadała mi bowiem o tym, jak pracuje. Że pisze, skreśla, wyrzuca do kosza, pisze, skreśla, wyrzuca do kosza, pisze..., a rano budzi się, czyta to, czego nie wyrzuciła wczoraj, i w większości wypadków jednak wyrzuca.

Leć do CEL-u: po wiedzę i przetłamanie lęku

Joanna Korta

Twoje dziecko lub ciebie czeka pierwszy lot samolotem i trochę cię to stresuje? A może odwrotnie – latacie często i o tym sposobie podróżowania chcielibyście wiedzieć więcej? Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport to lotnisko w pigułce, w którym wszystkiego można dotknąć, wszystko można obejrzeć z bliska i o wszystkim dowiedzieć się, jak działa. Co jeszcze kryje w sobie jedyny w Polsce ośrodek popularyzujący wiedzę z zakresu lotnictwa cywilnego?

CEL jest jednym z partnerów Dnia Otwartego Magistratu, z którym już 4 czerwca mali krakowianie i krakowianki będą tworzyć mapę Układu Słonecznego i rozwiązywać zagadki przygotowane przez... Mikołaja Kopernika. Zanim to jednak nastąpi, warto odwiedzić to miejsce i na własne oczy przekonać się, jak ciekawie przybliży zasady funkcjonowania portu lotniczego i jego organizację.

W każdą niedzielę odbywa się „Spacer po CEL”. Z pewnością będzie on ekscytujący nie tylko dla najmłodszych, bo Centrum Edukacji Lotniczej podzielone jest na autorskie przestrzenie poświęcone różnej tematyce: „Konwencja CITES”, „Spakuj bagaż”, „Kosmos”, „Pokład samolotu” czy „Korytarz Leonarda da Vinci”. Podczas godzinnej wycieczki zwiedzający mają do dyspozycji szkoleniowy terminal pasażerski z prawdziwą infrastrukturą, stanowiskami odprawy biletowo-bagażowej i Punktem Kontroli Bezpieczeństwa, a także salę imitującą wnętrze statku powietrznego, w której można wygodnie rozsiąść się w prawdziwych fotelach lotniczych, poznać procedury związane z bezpieczeństwem i tajniki pracy personelu pokładowego. Spacer pozwoli także odświeżyć wiedzę na temat stref czasowych czy przedmiotów zabronionych, często przewożonych przez pasażerów. Nie ma konieczności rezerwacji, bo spacer odbywa się kilka razy dziennie – o godz.: 11.00, 12.30, 14.00, 15.30 oraz 17.00, a koszt udziału w nich to 15 zł/osobę.

CEL ma także wartą uwagi propozycję na zbliżające się wielkimi krokami wakacje – tematyczne półkolonie (campy). Letnie campy to przede wszystkim odpoczynek i zabawa, więc wszystkie zajęcia nastawione są na aktywne spędzanie czasu w gronie rówieśników, umożliwiające rozwój umiejętności i zainteresowań uczestników, a także poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Półkolonie trwają 5 dni (w godz. 7.00–16.30) i obejmują dwie propozycje tematyczne: „Ku krańcom wszechświata” oraz „Dookoła świata śladami Tomka”. Podczas campu zapewnione jest pełne wyżywienie (śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek) oraz opieka wykwalifikowanej kadry. Szczegółowe informacje dotyczące terminów turnusów oraz ceny znajdują się na stronie: www.krakowairport.pl/pl/campy.

Kraków

MAJ

19.05 / piątek / 19:00

20.05 / sobota / 18:00

21.05 / niedziela / 17:30

VARIETE'S
GREAT REVUE

TEATR
VARIÉTÉ

KRAKOWSKI TEATR VARIETE - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Jubileusz pod znakiem bzu i muzyki

Nina Lenartowicz-Sokołowska

50 lat trwa już partnerstwo Krakowa z amerykańskim Rochester. Oficjalna umowa o współpracy została podpisana 18 lipca 1973 r. Zgodnie z amerykańskim prawem współpracę zagraniczną miast realizują komitety miast siostrzanych (Sister Cities Committees), które są specjalnie powoływanymi fundacjami non profit.

W Rochester współpracę z Krakowem realizuje Komitet Miast Siostrzanych Kraków – Rochester. Siłą napędową relacji była i jest tamtejsza Polonia. Patronami i inicjatorami współpracy byli państwo Maria i Wojciech Przeździeccy, którzy zaangażowali się w projekty edukacyjne m.in. z udziałem X LO w Krakowie, czy pomocowe, których beneficjentem był Szpital Dziecięcy św. Ludwika.

Pomoc dla uchodźców

Na wsparcie ze strony Polonii w Rochester Kraków może liczyć nadal. Kiedy wiosną 2022 r. przyszło nam stawić czoła kryzysowi uchodźczemu w wyniku wybuchu wojny w Ukrainie, nasi amerykańscy przyjaciele pośpieszyli z pomocą. Zbiórkę środków przeprowadził Komitet Miast Siostrzanych oraz Polish Heritage Society of Rochester. Organizacja wywodzi się z założonego w 1919 r. przez grupę polskich imigrantów „Polskiego Domu Ludowego”. Obecnie misją Towarzystwa jest promowanie polskiej kultury, zwyczajów i tradycji oraz zachowanie wyjątkowości polsko-amerykańskiego dziedzictwa. Dzięki sprawnie przeprowadzonej zbiórce Kraków otrzymał w sumie ponad 21 tys. dolarów, które przeznaczono na pomoc przebywającym w naszym mieście uchodźcom.

Symboliczny bez i dęby

Tegoroczny jubileusz współpracy podkreślą wydarzenia kulturalne i inicjatywy, które zazielenią oba miasta i wpiszą się – na miarę możliwości – w wysiłki na rzecz ochrony klimatu. 19 maja

o godz. 10.00 na pl. Centralnym w Nowej Hucie dla uczczenia rocznicy zasadzone zostaną bzy, które są symbolem Rochester. Kwiat bzu figuruje w logotypie miasta znanego w USA jako „Flower City”. Co roku w Rochester odbywa się największy w USA Festiwal Bzu. Ta ściągająca tłumy impreza to sposób na pachnące powitanie wiosny w północnej części stanu Nowy Jork. Poza tym w mieście nie brak znanych z najwyższej jakości szkótek ogrodniczych i ogólnie dostępnych parków i ogrodów, jak np. te otaczające zabytkowe zabudowania Muzeum George’a Eastmana. Dzięki staraniom Komitetu Miast Siostrzanych park Pułaskiego w Rochester wzbogaci się już tego lata o kojarzące się Amerykanom z Krakowem dęby i pamiątkową ławeczkę.

Jubileuszowy koncert

Uroczystość sadzenia bżów na pl. Centralnym swoją obecnością uświetni występ Chóru i Opery Nazareth College z Rochester, na którego czele stoi nauczyciel akademicki polskiego pochodzenia Zbigniew Granat. Chórzystów postuchać będzie można również w Auli Florianka (20 maja, godz. 19.00). W programie wpisującego się w jubileusz koncertu znajdą się zarówno klasyczne utwory W.A. Mozarta, jak i lżejsze pieśni, takie jak „Amazing Grace” D. Brindsmeada czy „Over the Rainbow” z filmu „Czarnoksiężnik z krainy Oz”. Oba wydarzenia są otwarte dla publiczności, choć liczba miejsc na koncercie jest ograniczona. Zapraszamy do włączenia się w świętowanie jubileuszu współpracy Krakowa i Rochester – miast, które dzieli spora odległość, ale łączy wieloletnia przyjaźń.

 Kraków

wydarzenia na 50-lecie partnerstwa KRAKOWA i ROCHESTER

19 maja 2023 r. 10:00
pl. Centralny im. Ronalda Reagana

Sadzenie krzaków bzu – symbolu Rochester

20 maja 2023 r. 19:00
Aula Florianka Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego
(wejście od ul. Sereno Fenn'a 15)

Koncert Chóru i Opery Nazareth College z Rochester

PARTNERZY

AKADEMIA
MUZYCZNA
IM. KRZYSZTOFA
PENDERECKIEGO
W KRAKOWIE

INFORMACJA NA STRONIE:

Trzy dni rodzinnego świętowania

Joanna Korta

Już niebawem najbardziej rodzinny weekend w Krakowie, wypełniony grami terenowymi, warsztatami, występami, konkursami, turniejami, pokazami, spacerami i innymi licznymi propozycjami dla małych i dużych, których zwieńczeniem będą wydarzenia zaplanowane przy TAURON Arenie Kraków. O to, by podczas XI Święta Rodziny Krakowskiej każdy dobrze się bawił, zadbają podmioty miejskie i komercyjne, zwłaszcza te prowadzące działania na rzecz rodzin, troszczące się o ich zdrowie, bezpieczeństwo i szeroko pojęty rozwój.

Święto Rodziny Krakowskiej już na starcie weszło w kalendarz imprez miejskich. – Doskonale wpisuje się ono w politykę społeczną miasta, Kraków bowiem stawia na promowanie wartości rodzinnych, zdrowego stylu życia i wzmacnianie pozytywnego modelu rodziny jako instytucji wielopokoleniowej. Cieszę się, że do jego współtworzenia udało się zaprosić tak wielu partnerów, dzięki czemu to nasze wspólne świętowanie może mieć tak atrakcyjny i różnorodny charakter. Gorąco wszystkich zachęcam do udziału w nadchodzących wydarzeniach, bo nic tak nie służy budowaniu właściwych relacji i wzmacnianiu więzi jak celebrowanie czasu spędzonego razem na różnych aktywnościach i radość, jaka z tego płynie – mówi Andrzej Kulig, zastępca prezydenta Krakowa ds. polityki społecznej i komunalnej.

Biegiem do muzeum i na warsztaty

W dniach 26–28 maja muzea, teatry, biblioteki, kluby, stowarzyszenia, domy i ośrodki kultury otworzą się na krakowskie rodziny ze specjalną ofertą. I choć nie sposób wymienić wszystkich propozycji, jakie przygotowały, na zachętę wspomnijmy

choć o kilku. Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza” zaprosi na wspólne... gotowanie – jego uczestnicy przygotują potrawę z tego, co znajdą w lesie. Z Zamkiem Królewskim na Wawelu dowiemy się m.in., jak wykorzystywać przedmioty codziennego użytku, dając im nowy wygląd i funkcje. Teatr im. J. Słowackiego odkryje przed nami ciekawe zakamarki, a Młodzieżowy Dom Kultury „Dom Harcerza” zaprosi na piknik rodzinny „Wianki nad Białuchą”. Z Centrum Młodzieży im. H. Jordana zagramy w grę „Rejs po Wiśle”, w Pałacu Krzysztofory smok opowie siedem legend Krakowa, a Międzyszkolny Ośrodek Sportowy „Kraków Wschód” zorganizuje biegi rodzinne i turniej piłki nożnej. „Na trawniku, na kocyku...” – pod tym hasłem kryje się z kolei zielony warsztat ogrodniczy i tworzenie recyklingowych latawców z Klubem Kuźnia. Szczegółowy program na każdy dzień znajduje się na stronie: kkr.krakow.pl.

Finat w zieleni

– Choć formuła święta jest niezmienna podobnie jak jego cel, to tegoroczną nowością jest lokalizacja wydarzeń. W niedzielę spotkamy się na terenach zielonych przy

TAURON Arenie Kraków i zrobimy wszystko, aby w godzinach od 11.00 do 19.00 nikt nie mógł narzekać na nudę. W trakcie licznych atrakcji pod hasłem „Rodzina to drużyna” będziemy pokazywać, że rodzina razem może więcej – w ekologii, sporcie i rekreacji, kulturze, edukacji i rozrywce, zdrowiu i bezpieczeństwie – mówi Marzena Paszkot, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. rodziny.

Warto dobrze zaplanować czas, bo swoje propozycje przygotowało kilkadziesiąt jednostek, instytucji i podmiotów. Zarząd Zieleni Miejskiej przeprowadzi warsztaty ogrodnicze, Wydział Kształtowania Środowiska nauczy, jak prawidłowo zachować się podczas przypadkowego spotkania z dzikimi zwierzętami, Zarząd Infrastruktury Sportowej zaprosi na treningi i zajęcia ruchowe, Krakowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe przeszkoli z zasad pierwszej pomocy, a Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie przeprowadzi zbiórkę krwi. Tradycyjnie w obchody święta włączą się też strażacy, policja, wojsko i straż graniczna m.in. z pokazami sprzętu i wyposażenia służb mundurowych. Na chętnych do adopcji czworonożną będą czekać pracownicy Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Będzie można również zarejestrować się w bazie dawców szpiku prowadzonej przez Fundację DKMS oraz skorzystać z porad pracowników placówek ochrony zdrowia. Nie zabraknie oczywiście gier, zabaw, występów i quizów. Na koniec koncert – przy dźwiękach znanych i lubianych utworów będzie okazja do tańca i pośpiewania! 🎵

Konkursy rodzinne

Z okazji Święta Rodziny Krakowskiej mamy do rozdania bilety do Teatru Groteska („Skąpiec”, 28 maja br., godz. 19.00), Teatru Ludowego („Ballady i romanse”, 16 czerwca br., godz. 19.00), Filharmonii Krakowskiej (na Bajki Muzyką Pisane pt. „Motyle, nie tylko w brzuchu”, 27 maja br., godz. 10.00 i 12.00) oraz do Zamku Królewskiego na Wawelu (wejściówki na wszystkie dostępne wystawy). Aby wziąć udział w konkursie, należy odpowiedzieć na następujące pytania:

1. Ile dni potrwa nadchodząca edycja święta?

2. W tym roku niedzielne wydarzenie plenerowe odbędzie się przy TAURON Arenie Kraków. Wymień dwie (z trzech) wcześniejsze lokalizacje wydarzenia. Odpowiedzi należy przesać do 22 maja na adres: kkr.umk@um.krakow.pl, w tytule podając, które zaproszenie Państwa interesuje. Prosimy również o informację: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych na potrzeby konkursu”.

To nie jedyne konkursy z okazji Święta Krakowskiej Rodziny! Pozostałych szukajcie na stronie kkr.krakow.pl oraz w newsletterze.

19 maja grupa teatralna Kasztanova zaprasza na „Baśń o drzewcu” / zdjęcia: archiwum Kasztanowej

Teatr dostępny dla każdego

Paweł Waluś

W 2014 r. przy Maltańskim Centrum Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Ich Rodzinom powstała grupa teatralna Kasztanova. Działają prężnie do dziś, a 19 maja odbędzie się ich kolejny spektakl pod tytułem „Baśń o Drzewcu”.

Grupa powstała, aby zapewniać dostęp do kultury dzieciom z niepełnosprawnościami, ale także by dać ich rodzicom oraz opiekunom chwilę oderwania się od szarej codzienności i możliwość wyrażenia siebie w działaniach artystycznych.

Odkocznia

Rodzice oraz opiekunowie dzieci z niepełnosprawnościami często nie mają z kim zostawić swych podopiecznych. Nietatwo wtedy też myśleć o przeznaczaniu finansów na jakiegokolwiek swoje potrzeby, kiedy można je wydać np. na kolejną rehabilitację. Dodatkowo taka sytuacja prowadzi do wykluczania z życia towarzyskiego ze względu na wyrzuty sumienia lub zwykłą obawę przed pozostawieniem dziecka pod opieką innej osoby.

Jak przyznają sami uczestnicy warsztatów teatralnych, nawet nie wiedzieli,

jak bardzo potrzebowali takiej odkocznia. – Nie pracuję, od kilku lat wychowuję niepełnosprawnego synka w domu. Miałam wrażenie, że jestem w jakiejś klatce – dzień w dzień jedno i to samo. Te dwie godziny są czasem tylko dla mnie, odcięciem od życia codziennego. Na początku byłam bardzo sceptycznie nastawiona do takiej formy spędzania czasu, jednak już po pierwszych zajęciach zaskoczyło mnie, ile mam chodzących na takie spotkania, i to już od bardzo długiego czasu – przyznaje pani Ania. Zgadza się z nią pani Paulina: – Do grupy teatralnej dołączyłam trzy lata temu, pełna obaw przed kontaktem i bliskością z innymi ludźmi. Pierwsze zajęcia pokazały mi, jak bardzo jestem zamknięta, mimo iż uchodzę za osobę towarzyską i otwartą. Kolejne zajęcia powodowały, że za każdym razem otwierałam się bardziej, a ludzie z grupy stali się mi bliscy jak rodzina.

Przedstawienia dla każdego

Teoretycznie nadrzędnym celem warsztatów jest przygotowanie spektaklu, który będzie dostosowany do różnych możliwości osób z niepełnosprawnościami. Jak jednak widać, stanowi to tylko jedno z kilku działań, które prowadzi grupa Kasztanova.

Jest to jedyna tego rodzaju organizacja, która wykorzystuje techniki terapii przez sztukę i dociera do tak szerokiego kręgu odbiorców. W 2017 r. zajęła trzecie miejsce w konkursie na najlepszą inicjatywę obywatelską, organizowanym przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. W latach 2021–2022 Fundacja realizowała zadanie publiczne Województwa Małopolskiego w ramach „Pakietu dla Rodziny” pod tytułem „Teatr – wsparciem, aktywnością i uczestnictwem”. W 2022 r., ponownie za pomocą środków z naszego województwa, wykonali projekt „Sztuka łączenia – Teatr solidarny” wspierający środowisko rodzin dzieci z niepełnosprawnościami przybyłych do Polski z terenów Ukrainy po 24 lutego 2022 r. Obecnie realizowany jest projekt dofinansowany z funduszu Małopolska Tarcza Humanitarna, także wspierający te rodziny, tym razem zapraszając ich bezpośrednio na warsztaty. Wspólne działania środowiska polskich i ukraińskich rodziców oraz ich bliskich.

Spotkania grupy odbywają się w Maltańskim Centrum (al. Kasztanova 4A) oraz w Zespole Szkół Specjalnych nr 11 (ul. Dobczycka 20). Natomiast przedstawienia teatralne wystawiane są na scenie Centrum Sztuki Współczesnej „Solvay”, gdzie zapraszamy 19 maja na kolejny spektakl, czyli wspomnianą już „Baśń o Drzewcu” – historię o prastarym pięknym lesie, w którym w towarzystwie magicznych Rusalek, zabawnego Domowika, mądrej Szeptuchy czy tytułowego Drzewca zobaczyć można życie Słowian sprzed wielu wieków. Przedstawienie jest dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnościami, trwa mniej więcej godzinę i jest prezentowane w miejscu dostępnym dla osób poruszających się na wózkach.

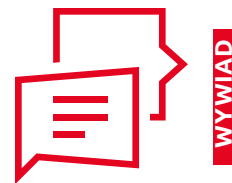
Więcej informacji znaleźć można na stronie: www.kasztanova.pl.

Anna Okońska-Walkowicz

w latach 2011–2013 II Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji i Spraw Społecznych, obecnie Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej

Kraków przyjazny seniorom

O tym, za co Kraków otrzymał Certyfikat Miasta Przyjaznego Osobom Starszym, oraz o planowanych działaniach na rzecz zdrowego starzenia się opowiada w rozmowie z Ryszardem Kozikiem Anna Okońska-Walkowicz.

We wrześniu kończę 52 lata. Mieszczę się już w kategorii senior?

Anna Okońska-Walkowicz: Seniosem bym pana nie nazwała, ale na politykę senioralną może się pan załapać. O zdrowym starzeniu trzeba myśleć w dzieciństwie. Dbłość o kondycję fizyczną, radzenie sobie ze stresem, zdrowe odżywianie – to wszystko czynniki, które wpływają na tempo starzenia się.

Jak dziś definiujemy seniora? Decyduje wiek czy stan ducha?

AO-W: Wiek to stan ducha. Są osoby sędziwe, patrząc na kalendarz, ale pełne werwy, bardzo aktywne i twórcze, i młodzi staruszkowie, którzy godzą się z tym, co niesie los, nie wykazują inicjatywy, są mało aktywni.

10 lat temu Kraków podpisał Deklarację Dublińską, w której zobowiązał się być miastem przyjaznym starzeniu się. Niedawno jako jedna z 50 osób z całego świata odebrała Pani wyróżnienie WHO za bycie liderem działań na rzecz zdrowego starzenia się, a Kraków – Certyfikat Miasta Przyjaznego Osobom Starszym. To ładne podsumowanie zmian, jakie zaszły w naszym mieście na przestrzeni dekady.

AO-W: Kraków zawsze troszczył się o osoby starsze zależne, czyli niemogące funkcjonować bez pomocy z zewnątrz. To w pewnym sensie nawiązanie do XIX-wiecznej tradycji działań charytatywnych, kontynuowanych też w odrodzonej Polsce. Gdy w 2011 r. zostałam zastępcą prezydenta Krakowa, szybko przekonałam się, że działania naszego MOPS-u są wysoko oceniane, zarówno w innych polskich miastach, jak i za granicą. Mieliśmy dobre programy i nowoczesne praktyki, realizowane za skutecznie pozyskiwane środki

europejskie. Brakowało natomiast systemowego podejścia do stymulowania aktywności osób starszych. To wyzwanie podjęłam.

W 2014 r. rozpoczęliśmy dialog ze starszymi mieszkańcami, pytając, co jest im potrzebne, co możemy dla nich zrobić. Te konsultacje zaowocowały Gminnym Programem Aktywności i Integracji Osób Starszych. Obecnie mamy już jego drugą edycję. Pierwsza obejmowała lata 2015–2020, druga dotyczy lat 2021–2026. Dodam, że to ewenement z perspektywy Rady Miasta Krakowa, bo to działania, którym nikt się nie sprzeciwia. Jeśli są jakieś uwagi, propozycje, to dotyczą zrobienia czegoś więcej. Tymczasem, gdy zajmowałam się edukacją, każda propozycja zmiany wywoływała prawdziwą burzę. Radni zdają sobie sprawę z aktualnej sytuacji demograficznej i wiedzą, że kiedyś też będą seniorami...

...

...mają też rodziców i dziadków. Z czego jest Pani najbardziej dumna?

AO-W: Z utworzenia sieci Centrów Aktywności Seniora. Mamy dziś w Krakowie 54 takie centra, których działalność koordynuję. Prowadzą je z miejskich środków organizacje pozarządowe. Pięknie się rozwijają, dzielą doświadczeniami, inspirują się nawzajem. Obecnie opracowujemy zasady ewaluacji wewnętrznej CAS-ów, żeby zadbać o ich jakość i wspomóc ich dalszy rozwój.

Kraków zawsze troszczył się o osoby starsze zależne, czyli niemogące funkcjonować bez pomocy z zewnątrz. To w pewnym sensie nawiązanie do XIX-wiecznej tradycji działań charytatywnych, kontynuowanych też w odrodzonej Polsce. Gdy w 2011 r. zostałam zastępcą prezydenta Krakowa, szybko przekonałam się, że działania naszego MOPS-u są wysoko oceniane, zarówno w innych polskich miastach, jak i za granicą.

Działalność centrów bazuje w dużej części na wolontariacie seniorów.

AO-W: To było jednym z założeń projektu. Zaangażowanie seniorów w działalność tych miejsc jest bardzo ważna, bo dzięki temu czują się ich gospodarzami, a nie klientami. Często sami przygotowują spotkania, prowadzą je, dzieląc się posiadanymi

kompetencjami. Dzięki temu CAS-y, pomimo ograniczeń finansowych, mogą poszerzać ofertę. Na początku optymistycznie założyłam, że 50 proc. seniorów włączy się wolontaryjnie w działalność centrów. W pierwszym roku było to 8 proc., co bardzo mnie zawiodło. Wymagało też większej niż zakładaliśmy pracy, ale dzisiaj wśród uczestników CAS mamy ok. 50 proc. wolontariuszy.

Czego nie udało się zrealizować?

AO-W: Nie udało się wprowadzenie do szkół programu „Edukacja do dorosłości”. Bo jeśli do udziału w konkursie zgłasza się 12 szkół i powstaje zaledwie 20 scenariuszy lekcyjnych, trudno to uznać za sukces. Tymczasem to projekt, który pomaga w trenowaniu kluczowych kompetencji. Chcemy z nim wkroczyć do wszystkich krakowskich szkół. Wiem, że żaden młody człowiek nie uwierzy, że kiedyś będzie stary. Próbujemy jednak prowadzić takie działania jak konkurs „Działajmy razem” – młodzież wymyśla projekty, które następnie realizuje z osobami starszymi. Dzięki temu poznają się, spotykają – to działania uwrażliwiające, mające wzbudzić refleksję. Wróciłam z Anglii, tam w szkołach funkcjonują takie programy, już małe dzieci uczą się pytać swoich dziadków np. o samopoczucie. Mam nadzieję, że teraz, gdy sieć CAS-ów jest już wystarczająco duża, będziemy mieli więcej czasu na pracę nad tym programem.

CAS-y to przede wszystkim miejsca spotkań.

AO-W: Zdecydowanie. Gdy zaczęliśmy rozmawiać z seniorami o ich potrzebach, okazało się, że potrzebują właśnie miejsca i pretekstu do spotkania, rozmowy, ale także działań pobudzających aktywność, np. wycieczek, spacerów, tańca. Takich wydarzeń CAS-y organizują najwięcej. Są oczywiście także działania o charakterze ściśle edukacyjnym, jak nauka języków obcych lub obsługa programów komputerowych.

Seniorzy spotykają się zwykle przy kawie i herbacie, ale podobno są i inne plany?

AO-W: Pojawiła się inicjatywa stworzenia na Kazimierzu klubu dla seniorów, w którym mogliby spotykać się, słuchać ulubionej muzyki, dzielić swoimi zainteresowaniami i twórczością, a przy tym np. napić wina i piwa. Pomysł jest ciekawy, bo przecież seniorzy też chcieliby czasem spędzić wieczór w takim miejscu, a kluby wypełnione tłumem młodzieży i głośną muzyką działają na nich deprymująco. Nie chcą się czuć w nich jak dinozaury.

Korowód Nowohucki wraca na ulice!

Katarzyna Kobylarczyk

Architektki i kelnerki, matki i murarki, aktorki i pisarki – w tym roku głównymi bohaterkami Korowodu Nowohuckiego będą kobiety! 3 czerwca ulicami dzielnicy zawładnie kolorowy przejazd postaci związanych z historią i kulturą Nowej Huty, a całość zwieńczy potańcówka na pl. przy Poczcie.

Korowód Nowohucki / fot. materiały prasowe Ośrodka Kultury Norwida

Korowód Nowohucki to wydarzenie mające przypominać o osobach, bez których Nowa Huta nie byłaby tym, czym jest. W latach 2016–2019 Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, który jest organizatorem Korowodu, we współpracy z mieszkańcami dzielnicy, wytypował 50 postaci, a wśród nich: urbanistę Tadeusza Ptaszyckiego, murarza Piotra Ożańskiego, malarza Jana Matejkę, legendarną Wandę i reżyserkę teatralną Krystynę Skuszanekę. Ich wizerunki trafiły na plakaty, flagi, do książki i gry planszowej. W tym roku, po przerwie związanej z pandemią, Korowód Nowohucki znów wyjdzie na ulice. Tym razem na pierwszym planie będą kobiety. Na trasie spotkamy architektkę Martę Ingarden i projektantkę Irenę Pać-Zalesną, wprost od pracy oderwą się murarki z przodowniczką Zofią Włodek na czele oraz piękne kelnerki z kawiarni Stylowa. Korowód utrzymany będzie w stylu lat 60. i dlatego już dziś zapraszamy: przeszukajcie rodzinne szafy, odkurczcie

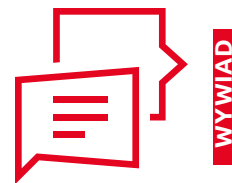
mamine (a może własne?) sukienki i spódnice, garsonki i żakiety, krawaty i garnitury... i chodźcie z nami!

Korowód wyruszy 3 czerwca o godz. 16.00 sprzed Ośrodka Kultury Norwida (os. Górali 5), a poprowadzi go orkiestra TRICPHONIX – DRUMS VERSION. Wraz z nami pomaszczą m.in. przedstawiciele nowohuckich instytucji kultury, szkół i organizacji pozarządowych, harcerze i strażacy ze Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej oraz mieszkańcy Nowej Huty. Wydarzenie jest bezpłatne i otwarte dla wszystkich. Zapraszamy! Ubierz się w stylu lat 60. lub przebierz za ulubioną nowohucką postać i dołącz do nas! Przejdziemy aleją Róż, aleją Przyjaźni i ul. Stanisława Mierzwy aż na pl. przy Poczcie na os. Willowym, gdzie w latach 50. i 60. odbywały się słynne nowohuckie potańcówki pod gołym niebem. W ramach Nowa Huta Retro Fest ożywimy tę tradycję, a do tańca zagra Kraków Street Band. Szczegółowe informacje na stronie: www.okn.edu.pl.

Anna Prokop-Staszecka

internistka, mikrobiolog, serolog, pulmonolog, radna klubu Przyjazny Kraków, pracuje w następujących Komisjach Rady Miasta Krakowa: Zdrowia i Uzdrawiskowej, Ekologii i Ochrony Powietrza (Przewodnicząca), Skarg, Wniosków i Petycji

Wymagajmy od polityków, ale i od siebie

O służbie zdrowia i ekologii – także tej codziennej, domowej – opowiada w rozmowie z Ryszardem Kozikiem Anna Prokop-Staszecka, radna klubu Przyjazny Kraków.

W ostatnich latach życzenie sobie zdrowia przestało być grzecznościową formułką. Jak pani, jako pulmonolog, ocenia kondycję osób mieszkających w Krakowie po trzech latach pandemii?

Anna Prokop-Staszecka: Kondycja Polaków, w tym krakowian, ale także ochrony zdrowia, jest kiepska. Epidemia obnażyła problemy systemu ochrony zdrowia. Uwypukliła zarówno braki kadrowe, jak i organizacyjne. Cały system nie zadziałał. Przekonałiśmy się, że nikt nad nim nie panuje. Zamknięci lekarze rodzinni, teleporady (utrzymane przecież do dziś), brak koordynacji... – długo można byłoby wliczać przykłady.

Gdy spoglądam na bieżącą sytuację z perspektywy Rady Miasta Krakowa, w której przewodniczę Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza, to także nie ma się czym pochwalić. Cieszyliśmy się bardzo z ograniczenia liczby palenisk, niskiej emisji. Co z tego jednak, skoro nie zmieniło się nasze otoczenie, a to w połączeniu z lokalizacją Krakowa w niecce sprawia, że w powietrzu utrzymuje się wysokie stężenie wszystkiego tego, co decyduje, że nie jesteśmy zdrowi. Nic niestety nie zapowiada, że młode pokolenie dożyje 100 lat w zdrowiu.

Bardzo pesymistycznie to zabrzmiało.

AP-S: Na starość należę do grupy pesymistów, choć całe życie starałam się patrzeć optymistycznie. Po ostatnich doświadczeniach uśmiech z ust mi jednak zniknął.

Lekarz, który ma 80 pacjentów, nie jest w stanie zastanowić się nad pańskim przypadkiem. A lekarzy nie da się doprodukować na zawołanie, choć i takie próby podejmowano. Żeby jakość leczenia była dobra, musimy stale ją monitorować. Lekarz rodzinny powinien dobrze znać swoich pacjentów, mieć dla nich czas, regularnie zlecać badania, kierować do specjalistów. A tymczasem docierają do mnie zaniebdani chorzy z gruźlicą i nowotworami. Jeżeli dotarcie do mnie zajmuje pacjentowi z guzem płuc kilka miesięcy, to często nie jestem mu już w stanie pomóc, bo jego stan tak się w tym czasie pogarsza. Świat poszedł do przodu, także jeśli chodzi o diagnostykę onkologiczną, a my zostaliśmy daleko w tyle.

Ostatnio bez przerwy w telewizji puszczają „Znachora”. Może ma nas to przygotować do tego, że będziemy chodzili do znachorów, którzy nam przepiszą ziółka i wszystko będzie dobrze?

Co zatem powinniśmy zrobić?

AP-S: Wykorzystać, jak najlepiej potrafimy, posiadane siły i środki. Niech lekarz przyjmuje 20 chorych, a 30 kolejnymi, mniej wymagającymi przypadkami, zajmie się wykwalifikowana pielęgniarka. Dodajmy do tego sekretarki do koordynacji. Służba zdrowia tonie dziś w dokumentacji, tyle że elektronicznej.

Wspomniała Pani, że nie zmieniło się otoczenie Krakowa, a ono się przecież zmieniło, tylko na gorsze, bo w związku z kryzysem energetycznym dopuszczono palenie włąściwie wszystkim.

AP-S: Za dużo mamy polityki i to się na nas mści. Nie jest ważne, co mówią ludzie, którzy się na danej dziedzinie znają, lecz to, co powiedzą politycy.

Od początku, gdy tylko zostałam przewodniczącą Komisji Ekologii

i Ochrony Powietrza, powtarzam, że nie jesteśmy w stanie szybko i na trwałe zmienić jakości powietrza w Krakowie. Musimy robić to sami, indywidualnie, dbając o środowisko, ale o też o swoje najbliższe otoczenie, mieszkanie, w którym spędzamy mnóstwo czasu. Byłam sceptyczna wobec oczyszczaczy powietrza, ale się do nich przekonałam. Inną metodą jest otaczanie się roślinami. One oczyszczają powietrze, mogą być barierą ochronną, która zatrzyma przynajmniej część zanieczyszczeń, które chcą przeniknąć do naszych domów. 40 lat temu byłam u pani profesor botaniki w centrum Sztokholmu, ona w mieszkaniu miała po prostu tropikalny las. „Bo dbam o swoje zdrowie” – tłumaczyła. W Barcelonie jest całe mnóstwo przepięknych balkonów, które nie tylko ładnie wyglądają, ale też odgradzają mieszkania od ruchu samochodowego, zanieczyszczeń.

Wymagajmy, żeby nasi politycy nie tylko mówili, ale też działali. Ale wymagajmy też od siebie – dbajmy o środowisko, róbmy badania profilaktyczne, hodujmy kwiaty, sprawdzajmy, kiedy jest dobry stan powietrza i można wietrzyć mieszkania (bo wietrzyć trzeba). Naprawdę bardzo dużo zależy od nas samych.

Ostatnio bez przerwy w telewizji puszczają „Znachora”. Może ma nas to przygotować do tego, że będziemy chodzili do znachorów, którzy nam przepiszą ziółka i wszystko będzie dobrze?

W kamienicy przy ul. Westerplatte 3 funkcjonowała szkoła p. Marii Niedzielskiej, do której uczęszczała Zosia Lubańska / fot. Bogusław Świerzowski

Czarodziejka z Krakowa

Michał Koziot

Niedawno minął dzień 15 maja, którego patronką jest św. Zofia. Warto z tej okazji przypomnieć postać ukształtowanej przez Kraków, niezwyklej artystki, czyli Zofii Stryjeńskiej.

Środki, jakich używa w sztuce swej artystka, są proste i zdrowe, a pozbawione maniery. Niema (!) silenia się na oryginalność, ale jest własny styl. Niema (!) pogoni za nowością, ale jest świeżość i szczerłość, które w sztuce są zawsze nowością. Jest pewna naiwność, ale nie sztuczna, jest archaiczność, ale nie szukana, tylko wypływająca z tematów i usposobienia artystki. Rysunki Lubańskiej nie przypominają żadnego pierwowzoru, a jednak oswajamy się z nimi szybko, jak z dobrymi znajomymi". Tak w maju 1913 r. na łamach „Czasu” pisał o Zofii Stryjeńskiej – wówczas jeszcze pannie Lubańskiej – Jerzy Warchałowski, wybitny znawca i krytyk sztuki. Owa recenzja ukazała się w związku z wystawieniem w krakowskim Pałacu Sztuk Pięknych dzieła „zawierającego 18 kartonów i kilkadziesiąt kartek tekstu”, a noszącego tytuł „Polskie bajdy, na tle opowieści ludowych, umyśliła z obrazkami Z. Lubańska”.

Jak Zofia stała się Hedwigiem

Już sam tytuł dowodził wielkiej odwagi młodej artystki – w momencie ukazania się „Bajdy” Zofia Lubańska liczyła bowiem dopiero 22 lata – która nie bała się użyć słowa „obrazki” na określenie swoich prac.

Właściwie całe życie Zofii Stryjeńskiej było dowodem wielkiej – zarówno artystycznej, jak i cywilnej – odwagi. Urodziła się w Krakowie 13 maja 1891 r. Była córką Tadeusza Grzymały (a więc rodzina, choć osiadła w mieście, wywodziła się z herbowej szlachty) Lubańskiego, piastującego przez pewien czas funkcję prezesa Izby

Handlowej. Chwalebnie ukończyła krakowską Szkołę Sztuk Pięknych dla Kobiet Marii Niedzielskiej (na tutejszą Akademię Sztuk Pięknych niewiasty dopuszczono dopiero w 1919 r.) i wyjechała do Monachium, aby studiować na tamtejszej ASP. Ponieważ drzwi monachijskiej Akademii również były dla dziewcząt zamknięte, wyruszyła jako mężczyzna. Ścięła włosy, przebrała się w męski strój, pożyczyła od brata paszport i rozpoczęła studia jako Hedwig Grzymała. Był to niewątpliwie akt wielkiej odwagi.

Dalszy życiorys Zofii Stryjeńskiej dowodzi, że rzeczywiście była osobą bardzo niezależną, potrafiącą podejmować śmiało decyzje i to nie tylko w kwestiach sztuk pięknych. Zaowocowało to popularnością niewyłącznie – że tak powiemy – artystyczną. Pani Stryjeńska, podziwiana artystka, od roku 1916 żona znanego architekta, bywała przedmiotem zainteresowania krakowskich plotkarek. Ale owe opowieści zostawmy miłośniczkom i miłośnikom sensacji, pilnym czytelniczkom, a także czytelnikom rozmaitych pisemek lubujących się w opisywaniu sensacji. Wspomniemy tylko, że pewna znana krakowska postać, pisarka pochodząca z arcykrakauerskiej rodziny, nazwała w swoich pamiętnikach pannę Lubańską „czupiradłem”.

Kobieta wielu talentów

Oczywiście opinia taka była absolutnie bezpodstawna. Zofia Stryjeńska już przed I wojną światową stała się krakowską „celebrytką” i obracała się wśród krakowskiej elity. Najdobitniej

potwierdza to wydarzenie z 12 marca 1917 r. Wojna trwała już prawie trzy lata i dawno minął początkowy entuzjazm. Jednak zwłaszcza w smutnych czasach ludzie potrzebują rozrywki. Rozumiiała to pani Zofia, która zresztą od początku wojny współpracowała z Naczelnyim Komitetem Narodowym. To z jej inicjatywy wspomnianego wyżej dnia na scenie Teatru Miejskiego im. Juliusza Słowackiego odbyło się przedstawienie, w którym wzięły udział panny: Grobiska, Harajewiczówna, Kallenbachówna, Lipska, Miroszewska, Reyówna, Strzyżewska oraz Wędrychowska, a więc córki znanych krakowskich rodzin. Spektakl nosił tytuł „Bajka o Maćku Piecuchu i pannie Gapiomile królownie”, a autorką scenariusza, kostiumów oraz dekoracji była oczywiście Zofia Stryjeńska. W recenzji, która ukazała się na łamach „Głosu Narodu”, Zdzisław Jachimecki pisał: „Wszechstronny talent malarsko-dekoracyjny pani Stryjeńskiej znalazł w zadaniu tem (!) nową dla siebie możliwość wypowiedzenia się. W pierwszym rzędzie chodziło o zaprojektowanie szeregu kostiumów (!) i urządzenie scen. W niebywale krótkim czasie, zaiste od ręki, powstały te barwne dowcipne ubiory astrologa, kucharza i błazna i kraśne stroje królowy i pańien dworskich”.

Należy dodać, że „panna Anna Pawlikowska wyglądała jak królowa z bajki i miała nieporównywaną wdzięk gestu i ruchu”, a „nad wiek poważną ochmistrzyni była panna Wędrychowska”.

Artystka zapomniana...?

Jolanta Laskowicka, autorka biogramu Zofii Stryjeńskiej w Polskim Słowniku Biograficznym, nazwała ją „najbardziej rozpoznawalną malarką dwudziestolecia międzywojennego”. Można wręcz

zaryzykować stwierdzenie, że ukształtowała na wiele lat obraz polskiej kultury ludowej. Narzuciła swoją wizję polskiej wsi barwnej, jurnej, ponętnej, zaludnionej bosymi pięknosciami i dziarskimi junakami. Nie wszystkim taka wizja przypadła do gustu. Pewien znawca – z tytułem profesorskim – pisał, że rysowała ona „rzesiste wiejskie dziewczki”.

Jolanta Laskowicka, autorka biogramu Zofii Stryjeńskiej w Polskim Słowniku Biograficznym, nazwała ją „najbardziej rozpoznawalną malarką dwudziestolecia międzywojennego”.

Ciekawy był stosunek powojennych władz do Zofii Stryjeńskiej, która w 1946 r. zdecydowała się na emigrację. Z jednej strony była absolutnie przemilczana przez oficjalną – a innej przecież nie było – prasę. Z drugiej strony w sposób wręcz bezczelny wykorzystywano jej twórczość. Kartki świąteczne, bombonierki, talerze z tańczącymi parami w strojach ludowych (była nawet para żydowska) produkowano wręcz masowo. Reprodukacje przedstawiające wizytę św. Cyryla i Metodego u Piasta kołodzieja wisiły na korytarzach wielu szkół i internatów. Trzeba też przyznać, że przy reprodukowaniu dzieł tej wielkiej artystki dochodziło czasem do ich pewnej barbaryzacji. Wszyscy oglądali prace Stryjeńskiej, ale praktycznie nikt nie wiedział, że artystka mieszka w Genewie i nadal tworzy. Zofia Stryjeńska zmarła w lutym 1976 r. i spoczęła z dala od Krakowa, na genewskim cmentarzu.

Tak osobę wielkiej artystki skazano na zapomnienie, ale paradoksalnie zaakceptowano jej twórczość. Stryjeńska była, co prawda, malarką „sanacyjną”, ale jej dzieła wpisywały się w powojenną wizję polskiej wsi. Można wręcz zaryzykować tezę, że stała się ona w jakimś stopniu matką „cepeliowskiego” – którego absolutnie nie należy dziś potępiać – widzenia wsi i kultury ludowej.

Kalendarium krakowskie

17 maja 1893

Powyżej mostu Zwierzynieckiego otwarto na Wiśle łaźnie kąpielowe.

18 maja 1913

Syndykat dziennikarzy krakowskich ogłasza konkurs na „afisz dla letniej zabawy w Oleandrach”. W konkursie mogą wziąć udział jedynie studenci krakowskiej ASP.

19 maja 1953

Związek Hodowców Drobego Inwentarza odławia na Plantach wiewiórki, gdyż przeszkadzały ptakom w czasie lęgu. Zatrzymane osobniki odwieziono do Łasku Wolskiego.

20 maja 1913

„Czas” donosi: „Za opłatą 1 korony rocznie odstąpił wydział kraj. gminie m. Krakowa wielki gmach powojenny na wzgórzu wawelskim na pomieszczenie Muzeum Narodowego”.

21 maja 1543

Król Zygmunt Stary potwierdza prawo mieszczan krakowskich do posiadania i użytkowania majątków ziemskich.

22 maja 1953

Kierowcy Stacji Obsługi Krakowskich Zakładów Garbarskich zorganizowali zebranie całej załogi stacji, podczas którego wystuchali delegata Woj. Kom. Przeciwalkoholowego przy ORZZ dr. Marcinkowskiego.

23 maja 1953

Celem ułatwienia pracownikom Nowej Huty uczęszczania na kursy języka rosyjskiego postanowiono przerzucić je z zakładów pracy do hoteli robotniczych.

24 maja 1953

„Dziennik Polski” donosi: „Już wkrótce w Teatrze im. J. Słowackiego odbędzie się premiera komedii L. H. Morstina o Mikołaju Reju z Nagłowic”.

Przetargi na sprzedaż lokali organizowane 21 czerwca 2023 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niżej wymienione nieruchomości stanowiące własność Gminy Miejskiej Kraków.

Pełna treść ogłoszenia o przetargach wraz z mapami oraz rzutami lokali zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej

Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl /Ogłoszenia i Komunikaty/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości. Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 w godzinach pracy urzędu, tel. 12 616-99-81.

położenie	oznaczenie nieruchomości i powierzchnia w ha	przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	cena wywoławcza	wadium wpłata do 16.06.2023 r.	godz.
ul. Schweitzera 1 Osoby zainteresowane nabyciem lokalu mogą go oglądać 18 maja i 1 czerwca 2023 r. w godz. 14.30–15.00.	lokal mieszkalny nr 15 pow. 60,68 m kw. + piwnica o pow. 10,57 m kw.	udz. 40/1000 dz. nr 78/22, obr. P-58, Podgórze	486 000,00	49 000,00	9.00
ul. Stefana Grota-Roweckiego 41 Osoby zainteresowane nabyciem lokalu mogą go oglądać 23 maja 2023 r. w godz. 14.00–14.30.	lokal mieszkalny nr 26 pow. 59,82 m kw. + piwnica o pow. 9,80 m kw.	udz. 19/1000 dz. nr 212, obr. P-34, Podgórze	493 000,00	50 000,00	10.00
ul. Spasowskiego 2 Osoby zainteresowane nabyciem lokalu mogą go oglądać 12 czerwca 2023 r. w godz. 14.30–15.00.	lokal mieszkalny nr 10 pow. 47,13 m kw.	udz. 73/1000 dz. nr 13/1, 13/2, obr. S-119, Śródmieście	577 600,00	58 000,00	11.00
ul. Blachnickiego 2 / ul. Wiślisko 1 Osoby zainteresowane nabyciem lokalu mogą go oglądać 29 maja 2023 r. w godz. 13.30–14.00.	lokal o przeznaczeniu innym niż mieszkalne nr U001 pow. 208,65 m kw. + pomieszczenia przynależne o pow. 66,07 m kw.	udz. 251/1000 dz. nr 223/1, obr. S-17, Śródmieście	1 298 220,00	130 000,00	12.00

 Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

ORAZ

DYREKTORZY
KRAKOWSKICH MUZEÓW
ZAPRASZAJĄ

19 MAJA
2023

N O C
M U Z
E Ó W

KRAKOWSKIE
noce

www.krakowskienoce.pl

63. KRAKOWSKI
FESTIWAL
FILMOWY
63rd KRAKOW
FILM
FESTIVAL

KINO + ONLINE

28.05-18.06.2023

Producent:

Współorganizator:

Projekt zrealizowany przy wsparciu finansowym:

Kraków

MAŁOPOLSKA

 Kraków

XI edycja
**ŚWIĘTO RODZINY
KRAKOWSKIEJ**

28.05.2023 | niedziela | godz. 11-19
tereny zielone przy TAURON Arenie Kraków

26-28.05.2023
w instytucjach kultury, sportu i rekreacji

kkr.krakow.pl

PARTNER GŁÓWNY

TAURON | ARENA KRAKÓW

PARTNERZY STRATEGICZNI

Zarząd Infrastruktury
Sportowej
w Krakowie

Zarząd
Zieleni Miejskiej
w Krakowie